

Leerkrachthandleiding
E6
Fictie (toneellezen)

Les 1 - 10: 'B-Boy'

Inhoudsopgave

Overzicht 'B-Boy'- Mariken Jongman	5
OVERZICHT BIJ HET BOEK, LES 1-5.....	6
Les 1.....	8
Les 2.....	12
Les 3.....	14
Les 4.....	16
Les 5.....	20
OVERZICHT BIJ HET BOEK, LES 6-10.....	24
Les 6.....	26
Les 7.....	28
Les 8.....	30
Les 9.....	32
Les 10.....	34
Antwoorden bij teamboekje	37
Antwoorden toetsen	43
Kopieerbladen	45

Overzicht 'B-Boy' - Mariken Jongman

Les	1-5	6-10
Bladzijden	Blz. 1 t/m 58	Blz. 59 t/m 109
Woorden van de week	het accent de cello afgestudeerd naar de Filistijnen (uitdr.) overeenkomstig de ambitie uniek melodius bijdehand de klaploper supersonisch gevorderd	nasaal iemand voor het karretje spannen (uitdr.) de advocaat de krantenwijk het uithoudingsvermogen de dekmantel belemmeren iemand ervoor laten opdraaien (uitdr.) schateren(d) de overloop onbeheerd de (schrijf)kwaliteit
Lezen en team-opdrachten	Betekenenissen opzoeken in het woordenboek. Teamwoordenboek. Hoofdstukken samenvatten m.b.v. de verhaalkaart.	Betekenenissen opzoeken in het (spreek-) woordenboek. Teamwoordenboek. Uitleggen hoe iemand is met bewijzen. Betekenis van beeldtaal weergeven.
Toets-opdrachten*	Begrijpend lezen: 5 meerkeuzevragen Woordenschat: 2 open vragen, 1 betekenisvolle zin, 2 meerkeuzevragen	Begrijpend lezen: 5 meerkeuzevragen Woordenschat: 2 open vragen, 1 betekenisvolle zin, 2 meerkeuzevragen
Schrijf-opdrachten**	Correspondentie: Brief schrijven aan de ouders van Joris met argumenten.	Voordragen: Lezen met intonatie passend bij de personages.

***Toets:** Op de vierde dag wordt de toets afgenomen. De toets kent twee onderdelen: begrijpend lezen en woordenschat. De leerlingen maken de toets individueel en de toets wordt daarna gelijk nabesproken. Als meerdere leerlingen het verkeerde antwoord gekozen hebben, is het van belang om de denkstappen nog eens hardop voor te doen en in de week erna extra aandacht aan te besteden via modeling.

****Schrijfopdrachten:** Er kan voor gekozen worden om een schrijfopdracht uit te spreiden over twee weken. Maak in dat geval een keuze uit de bovenstaande opdrachten.

OVERZICHT BIJ HET BOEK, LES 1-5

'B-Boy' - Mariken Jongman

De 11-jarige Joris haat celloles en alles wat hij verplicht moet doen. Z'n moeder vindt echter dat zij precies weet wat goed is voor Joris. Als Joris stiekem op breakdansen gaat, geniet hij, maar wordt z'n leven wel erg gecompliceerd door alle leugens en ook nog door liefdesperikelen. Deel uit de serie 'Toneellezen'. Vlot leesbaar verhaal (dialoog) met kleurrijke illustraties. Naast het verhaal is er een instructiepagina waarin uitgelegd wordt hoe je het verhaal moet lezen/spelen.

De lesdoelen van les 1-5:

'B-Boy' - Mariken Jongman blz. 1 t/m 58	
Verhalend: toneellezen/rollen/ aanwijzingen in de tekst/spannend verhaal	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen hebben plezier tijdens het lezen. - De leerlingen kunnen verhaallijnen herkennen en weergeven. - De leerlingen kunnen aangeven wat de kenmerken zijn van toneellezen.
Teamopdrachten	
Woordenschat:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen de betekenissen van (spreek-)woorden in het woordenboek opzoeken en de betekenis verduidelijken met illustraties en betekenisvolle zinnen. - De leerlingen kunnen de overeenkomsten en verschillen aangeven van een viool en een cello. - De leerlingen kennen de betekenis van de woorden van de week en kunnen deze woorden verduidelijken a.d.h.v. betekenisvolle zinnen.
Begrijpend lezen (samenvatten):	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen m.b.v. een verhaalkaart de hoofdstukken 'Boerenkool, rodekool, savooiekool', 'Bonen met balletjes' en 'Eerste les' samenvatten. - De leerlingen kunnen de hoofdstukken 'Bonen met balletjes' en 'Eerste les' samenvatten in zinnen.
Schrijven/taalverzorging	
Schrijven:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen namens Joris een brief aan zijn ouders schrijven waarbij hij eerlijk vertelt dat hij op de hiphopschool zit.

Vorbereiding (voorafgaand aan les 1-5):

- Zet het digibordschema 'B-boy' les 1-5* klaar.
- Hang de woordmuur op.
- Leg de teambakken klaar met boeken, werkschriften, teamboekjes en voldoende kopieën teamwoordbonnen*.
- A4 en kleurpotloden per team (les 1).
- Leg de kaart 'Voorspellen met de dobbelsteen'* en dobbelsteen voor elk team klaar (les 1).
- Leg woordenboeken klaar.
- Leg per team 1x de studiewijzer 'uitdrukkingen en spreekwoorden'* klaar (les 1).
- Leg per team 1x de studiewijzer 'cirkels van verschil en overeenkomst'* klaar (les 1).
- Leg de kopieerbladen 'betekenisvolle zinnen'* klaar (les 3).
- Leg de toetsboekjes klaar (les 4).
- Leg voldoende Tips & Tops* klaar (les 4 - facultatief).

* Zie site: <http://successforall-nederland.nl>

Les	Woorden van de week	Blz.	Betekenis
1.	het accent	8	<i>De manier waarop iemand de woorden uitspreekt.</i>
1.	de cello	9	<i>Muziekinstrument met snaren dat tussen je benen op de grond staat.</i>
1.	afgestudeerd	11	<i>Je studie afronden met een diploma.</i>
1.	naar de Filistijnen (uitdr.)	14	<i>Kapot, naar de knoppen, bedorven.</i>
2.	overeenkomstig	17	<i>Wat overeenkomt met of gelijk is aan iets anders.</i>
2.	de ambitie	18	<i>De wil om iets te bereiken.</i>
2.	uniek	22	<i>Waar er maar één van is.</i>
2.	melodieuze	26	<i>Prettig om te horen.</i>
3.	bijdehand	29	<i>Wie het vlug snapt en snel reageert.</i>
3.	de klaploper	30	<i>Iemand die misbruik maakt van de vriendelijkheid van anderen.</i>
3.	supersonisch	33	<i>Iets dat zich sneller voortbeweegt dan het geluid.</i>
3.	gevoerd	35	<i>Al behoorlijk ver met iets.</i>

Les 1

Samenwerk - Door de teams te bepalen.

vaardigheid:

Lesdoel:

- De leerlingen kunnen op basis van aanwijzingen voorspellen waar het verhaal over gaat.
- De leerlingen kunnen m.b.v. een verhaalkaart het hoofdstuk 'Boerenkool, rodekool, savooiekool' samenvatten.

Materialen:

- 'B-Boy', blz. 8 t/m 16 (en de binnenkant van de kaft voor & achter in het boek)
- Groepsvormingsactiviteit nr. 9: 'Eén tekening', A4 en kleurpotloden per team
- werkschrift, woorden van de week
- teamboekje, les 1-5

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

1. Terugblik. Kijk met de groep terug op het boek dat in de vorige weken gelezen is door te vragen wat ze van dat boek (en de teamopdrachten) vonden. "Na de afronding van de teamopdrachten hebben jullie de teamboekjes ingeleverd en heb ik punten gegeven aan de teams voor de opdrachten. Het team met de meeste punten is voor deze week het team van de week en dat is geworden ... (Noem de naam van het team)! Applaus voor dit team."

2. Vooruitblik. "Vandaag gaan we een nieuw boek lezen, het heet 'B-Boy'. Maar voordat we gaan lezen, bepalen jullie per team aan welke vaardigheid jullie willen werken. Overleg in je team aan welk doel jullie deze week extra aandacht willen besteden en schrijf dat op in het teamboekje op de teamlijst van week 1. Voordat we gaan voorspellen waar dit boek over gaat, gaan we een spel doen dat helpt om ons teamgevoel te versterken." **Bied groepsvormingsactiviteit 9 aan.**

tijd 10 minuten

VOORSPELLEN: NIEUW BOEK

Doel: De leerlingen kunnen op basis van aanwijzingen voorspellen waar het verhaal over gaat.

1. Uitleg. "Vandaag beginnen we te lezen in een nieuw boek. Door het boek te bekijken kunnen we al een beetje bedenken waar het boek over gaat. Ieder team gooit met de dobbelsteen en kijkt op de kaart welke opdracht bij het aantal ogen van de dobbelsteen hoort. Ik doe het even voor. Ik gooi een één en moet op zoek naar een aanwijzing over wie de hoofdpersonen van dit verhaal zijn. Ik zie op de voorkant een paar dansende kinderen staan. Zou dat een aanwijzing kunnen zijn? Blader door het boek en kijk of je nog meer aanwijzingen kunt vinden over 'wie' dit verhaal gaat." **DDU.** "Als ik het boek open dan zie ik daar allemaal personages die voorkomen in dit boek. Op de achterkant zie ik 'Joris' en 'Anna-Rosa'. De personages zijn een goede aanwijzing voor het antwoord op de vraag over wie dit verhaal gaat. Ik voorspel nu dat Joris en Anna-Rosa de hoofdpersonen uit dit verhaal zijn, omdat zij ook op de achterkant staan." *Als leerlingen moeite hebben met het vinden van aanwijzingen, model dan ook het vinden van andere aanwijzingen.*

2. Opdracht. "Zoek de aanwijzingen op in het boek en overleg wat jullie teamantwoord is. Zorg ervoor dat iedereen dat teamantwoord kan geven. Als je klaar bent, kun je nog eens met de dobbelsteen gooien en een volgende vraag gaan opzoeken in het boek." **Geef tijd om te bladeren in het boek, te overleggen en te komen tot teamantwoorden. Geef willekeurige beurten en schrijf de belangrijkste voorspellingen op en waardeer de antwoorden met punten.**

3. Schrijversdoel. "De schrijfster heeft het boek geschreven met een bepaald doel, wat is dat doel denk je?" **DDU.** "Het is een boek met een verhaal, ze wil ons dus vermaken. We hebben ook gezien dat dit boek een toneelleesboek is. De schrijfster wil ons ook leren hóé we kunnen voorlezen met verschillende stemmen en geluiden. Dat noemen we intonatie. Dit boek is een boek met verschillende personages. Je ziet in het boek steeds een naam en daarachter staat de

tekst die door een bepaalde persoon gezegd wordt. Voor ons is het dus belangrijk om steeds na te denken wie iets zegt en op welke manier je dat moet zeggen.”

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen begrijpen wat er bedoeld wordt met figuurlijk taalgebruik.

- 1. Lees de woorden voor en lees daarna de woorden hardop met de groep.**
- 2. De leerlingen schrijven de woorden in het werkschrift op.**
- tijd** 10 minuten
- klaar** woordenlijst
- 3. Woorden van de week.** “Vandaag gaan we kijken wat we van de eerste vier woorden weten. Deze woorden staan in de tekst die we vandaag gaan lezen. Ik ga het vierde woord, of eigenlijk een uitdrukking, met jullie bespreken. ‘Naar de Filistijnen’ is een uitdrukking. Een uitdrukking is figuurlijk taalgebruik. Dat betekent dat je met woorden iets anders bedoelt dan dat je het zegt. ‘Naar de Filistijnen’ is een uitdrukking afkomstig uit de bijbel. De Filistijnen en de Israëlieten maakten vaak ruzie en de Filistijnen stonden toentertijd bekend als vernielzuchtige mensen en barbaren. Maak nu maar eens een plaatje in je hoofd van ‘naar de Filistijnen’ Hoe ziet dit eruit? Wat denken jullie nu dat: ‘naar de Filistijnen’ betekent? Je weet nu een gedeelte waar het mee te maken heeft, of misschien ken je zelfs de betekenis.” **Geef de leerlingen de mogelijkheid om eerst zelf na te denken en daarna uit te wisselen met het team. Geef via het trekken van een lollystokje een beurt. Waardeer actief luistergedrag met punten voor het team.** “Ik schrijf dit achter het woord op de woordmuur. Nu de andere woorden: ‘het accent’, ‘de cello’ en ‘afgestudeerd’. Bespreek met je maatje/team wat je weet van deze woorden. Luister actief naar de ander zodat je goed hoort wat je maatje/teamlid zegt, want straks geef ik een beurt en dan moet jij misschien vertellen wat jullie besproken hebben.” **Geef tijd voor overleg over (één van) de woorden en bepaal via het trekken van een lollystokje/nummer wie een beurt krijgt. Waardeer (ook bij een fout antwoord) het actief luistergedrag en leg uit dat het team daarom de punten krijgt.**
- GH**
- ///**
- GH**
- ///**
-
- tip** **Noteer de suggesties op de woordmuur.**
- Doe de denkstappen even kort voor als meerdere leerlingen deze vraag niet kunnen beantwoorden.*
- 4. Woordenlijst.** “Na het lezen vul je de woordenlijst van week 1 verder in. Samen met je team vul je met één van de woorden van vandaag een teambon in en die stop je in de schatkist. Bij de afronding van de les/tijdens les 5 (naar keuze) gaan we de mooie zinnen van de teambonnen bespreken.”

LEZEN EN TEAMOPDRACHTEN

Doel: De leerlingen kunnen m.b.v. een verhaalkaart het hoofdstuk ‘Bonen met balletjes’ samenvatten.

- 1. Uitleg.** “De teamopdrachten van deze week gaan zoals altijd over de woorden van de week en deze week zijn er ook samenvatopdrachten. Deze week gaan we verschillende hoofdstukken samenvatten. Het eerste hoofdstuk dat we gaan samenvatten lezen jullie vandaag. Het heet ‘Boerenkool, rodekool, savooiekool’. Wat doe je als je iets samenvat?” **DDU.** “Bij het samenvatten vertel je alleen wat belangrijk is bij ieder onderwerp. Samenvatten helpt om teksten beter te kunnen onthouden en te kunnen navertellen. Op je spiekbrieff ‘samenvatten’ staan tips over hoe je dat kunt doen. Voor de teamopdrachten kun je ook deze week punten verdienen. Voordat je in het boek gaat lezen, lees je de vragen in het teamboekje goed door. Als je tijdens het lezen van het boek iets ziet wat het aanwijzing kan zijn voor het invullen van de verhaalkaart, plak je op dat stukje tekst een memo.” **Geef tijd voor het lezen van de opdrachten en het plannen.**
- DDU**
- tijd** 5 minuten
- 2. Zelfstandig lezen: bladzijde 8 t/m 16, memo’s plakken bij aanwijzingen die helpen om antwoord te vinden op onderdelen van de verhaalkaarten.**
- tijd** 10 minuten
- klaar** woordenlijst, alvast bezig met de teamopdrachten

tijd klaar	3. Memo's vergelijken met maatje. <u>10 minuten</u> duolezen: rollen verdelen en blz. 13 t/m 16 lezen
tijd GH	4. Teamopdrachten. Uitvoeren van de opdrachten. <u>15 minuten</u>
/// tip	5. Bespreken met groep. Bespreek met de groep welke teamopdrachten ze gemaakt hebben. Besteed aandacht aan de aanwijzingen die de teams hebben gevonden voor het maken van de samenvatting. Teamdoel samenwerkvaardigheid bereikt: punten. <i>Zie handleiding: 'Antwoorden bij het teamboekje'.</i>

AFRONDING

GH ///	1. Samenwerken. Geef de teams tijd voor overleg en noem een nummer en laat die leerling vertellen hoe de planning en de samenwerking gegaan is tijdens het maken van de opdrachten. Bespreek waar een antwoord aan moet voldoen om het volledige aantal punten te halen. Vraag welk samenwerkdoel de teams voor zichzelf bepaald hebben en op welke wijze die hen helpt om de teamopdrachten goed te maken. Laat de andere teams Tips en Tops geven. Teams die een opdracht af hebben kunnen die opdracht voor beoordeling inleveren.
GH ///	2. Woordmuur. "Elk team krijgt één woord van de week. Dat woord gaan jullie uitleggen aan de groep." Geef elk team een woord van de week, geef tijd voor overleg en laat elk team een woord presenteren, de andere teams schrijven het antwoord op een kladblaadje. Elk team dat het woord goed raadt of woord goed uitlegt: punten.
terugblik	<ul style="list-style-type: none"> - samenwerkvaardigheid - teamopdrachten - punten en feedback
voorblick	<ul style="list-style-type: none"> - woorden van de week - teamopdrachten

Les 2

- Lesdoel:**
- De leerlingen kunnen m.b.v. een verhaalkaart het hoofdstuk 'Bonen met balletjes' samenvatten.
 - De leerlingen kunnen het hoofdstuk 'Bonen met balletjes' samenvatten in zinnen.
- Materialen:**
- 'B-Boy', blz. 17 t/m 28
 - teamboekje, les 1-5
 - werkschrift, woorden van de week

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

- terugblik**
- samenwerkvaardigheid
 - voorspelling nieuw boek
 - woorden van de week
 - teamopdrachten

- vooruitblik**
- woorden van de week
 - teamopdrachten

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen vertellen wat ze van de woorden 5 t/m 8 weten of waar ze de woorden mee associëren.

- tijd klaar**
- GH**
-
- ///**
1. Laat de leerlingen de woorden zachtjes in hun hoofd lezen, kijken of ze de juiste bladzijde opgeschreven hebben en of ze de betekenis van een woord kunnen omschrijven. Daarna schrijven ze met deze woorden betekenisvolle zinnen.
- 5 minuten**
- maatje helpen, woordenlijst
- 2. Woorden van de week.** "Bespreek de woorden 5 t/m 8 en bedenk wat je samen al van de woorden weet. Denk eraan dat alle teamleden straks moeten kunnen uitleggen wat jullie met elkaar weten over de vier woorden van vandaag." **Geef tijd voor overleg en geef daarna een teamlid de beurt. Dat teamlid vertelt wat ze bedacht hebben bij de woorden en deze 'hints' worden genoteerd achter de woorden op de woordmuur.**
- Teamdoel samenwerkvaardigheid bereikt: punten.**
- "De hints op de woordmuur gaan je helpen bij het verhelderen van de woorden."
- 3. Woordenlijst/bonnen.** "Na het lezen vul je de woordenlijst in je werkschrift verder in. Samen met je team overleg je welk woord van vandaag het woord is dat jullie gaan gebruiken voor de schatkist."

LEZEN EN TEAMOPDRACHTEN

Doel: De leerlingen kunnen het hoofdstuk 'Bonen met balletjes' samenvatten.

1. **Uitleg.** "Tijdens les 1 hebben jullie memo's geplakt bij het hoofdstuk 'Boerenkool, rodekool, savooiekool' en misschien hebben jullie het hoofdstuk ook al wel samengevat. Vandaag en tijdens les 3 gaan we ook weer samenvatten. Vandaag plak je memo's op aanwijzingen die kunnen helpen om het hoofdstuk 'Bonen met balletjes' samen te vatten. Nadat jullie de verhaalkaart hebben ingevuld met de sleutelwoorden, gaan jullie met deze woorden zinnen maken. Denk er hierbij aan dat je niet steeds de woorden 'en toen' gebruikt, maar dat de zinnen mooi lopen en dat de samenvatting echt een verhaaltje wordt. Overleg welke opdrachten jullie vandaag gaan maken, schrijf deze op bij planning en ga daarna lezen. Plak memo's op aanwijzingen die kunnen helpen om de samenvatting te schrijven. Als iedereen klaar is met lezen, gaan jullie met de opdrachten aan het werk. Denk aan de tips en tops die je gisteren gekregen hebt van de groep en gebruik die bij de opdrachten van vandaag."

	2. Plannen van de opdrachten en zelfstandig lezen: blz. 17 t/m 28 en memo's plakken op aanwijzingen die gaan helpen bij het maken van de samenvatting.
tijd	<u>10 minuten</u>
klaar	woordenlijst aanvullen
	3. Maatjeswerk: memo's vergelijken, aanwijzingen bespreken en aan elkaar uitleggen.
tijd	<u>10 minuten</u>
klaar	duolezen: blz. 26 t/m 28, woordenlijst bekijken en eventueel aanvullen
	4. Teamopdrachten. Uitvoeren van de opdrachten.
tijd	<u>10 minuten</u>
GH	5. Bespreken met groep. Bespreek de aanwijzingen voor de samenvatting met de groep. Als er een team al een samenvatting in zinnen heeft geschreven, laat ze dit dan voorlezen. Laat de groep tops geven. Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.
///	
AFRONDING	
GH	1. Samenwerken. Geef de teams tijd voor overleg en noem een nummer en laat die leerling vertellen hoe de planning en de samenwerking gegaan is tijdens het maken van de opdrachten. Bespreek waar een antwoord aan moet voldoen om het volledige aantal punten te halen. Vraag welk samenwerkdoel de teams voor zichzelf bepaald hebben en op welke wijze die hen helpt om de teamopdrachten goed te maken. Laat de andere teams Tips en Tops geven. Teams die een opdracht af hebben kunnen die opdracht voor beoordeling inleveren.
///	
GH	2. Woordmuur. "Elk team krijgt één woord van de week. Dat woord gaan jullie uitleggen aan de groep." Geef elk team een woord van de week, geef tijd voor overleg en laat elk team een woord presenteren, de andere teams schrijven het antwoord op een kladblaadje.
///	Elk team dat het woord goed raadt of woord goed uitlegt: punten.
terugblik	<ul style="list-style-type: none"> - woorden van de week - teamopdrachten - punten en feedback
vooruitblik	<ul style="list-style-type: none"> - woorden van de week (kopieerblad 'betekenisvolle zinnen') - teamopdrachten

Les 3

Lesdoel:

- De leerlingen kunnen m.b.v. een verhaalkaart het hoofdstuk 'Eerste les' samenvatten.
- De leerlingen kunnen het hoofdstuk 'Eerste les' samenvatten in zinnen.

Materialen:

- 'B-Boy', blz. 29 t/m 38
- teamboekje, les 1-5
- werkschrift, woorden van de week
- kopieerblad, les 3 ('betekenisvolle zinnen')

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik

- woorden van de week
- teamopdrachten

vooruitblik

- woorden van de week
- teamopdrachten

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen vertellen wat ze van de laatste vier woorden weten of waar ze de woorden mee associëren.

1. Laat de leerlingen de woorden zachtjes in hun hoofd lezen, kijken of ze de juiste bladzijde opgeschreven hebben en of ze de betekenis van een woord kunnen omschrijven. Daarna schrijven ze met deze woorden betekenisvolle zinnen.

tijd 5 minuten

klaar maatje helpen, woordenlijst

2. Woordmuur. "Bespreek de laatste vier woorden en bedenk wat je samen al van de woorden weet. Denk eraan dat alle teamleden straks moeten kunnen uitleggen wat jullie met elkaar weten over de vier woorden van vandaag." **Geef tijd voor overleg en geef daarna een teamlid de beurt. Dat teamlid vertelt wat ze bedacht hebben bij de woorden en deze 'hints' worden genoteerd achter de woorden op de woordmuur. Waardeer met punten. Doe de denkstappen even kort voor als meerdere leerlingen deze vraag niet kunnen beantwoorden.**

GH

**→
///**

3. Woordenlijst/bonnen. "Na het lezen vul je de woordenlijst in je werkschrift verder in. Samen met je team overleg je welk woord van vandaag het woord is dat jullie gaan gebruiken voor de schatkist."

LEZEN EN TEAMOPDRACHTEN

Doel: De leerlingen kunnen het hoofdstuk 'Eerste les' samenvatten.

1. Uitleg. "Tijdens les 2 hebben jullie memo's geplakt bij het hoofdstuk 'Bonen met balletjes' en misschien hebben jullie het hoofdstuk ook al wel samengevat. Vandaag gaan we ook weer samenvatten. Vandaag plak je memo's op aanwijzingen die kunnen helpen om het hoofdstuk 'Eerste les' samen te vatten. Nadat jullie de verhaalkaart hebben ingevuld met de sleutelwoorden, gaan jullie met deze woorden zinnen maken. Denk er hierbij aan dat je niet steeds de woorden 'en toen' gebruikt, maar dat de zinnen mooi lopen en dat de samenvatting echt een verhaaltje wordt. Overleg welke opdrachten jullie vandaag gaan maken, schrijf deze op bij planning en ga daarna lezen. Plak memo's op aanwijzingen die kunnen helpen om de samenvatting te schrijven. Als iedereen klaar is met lezen, gaan jullie met de opdrachten aan het werk. Denk aan de tips en tops die je gisteren gekregen hebt van de groep en gebruik die bij de opdrachten van vandaag."

2. Plannen van de opdrachten en zelfstandig lezen: blz. 29 t/m 38 en memo's plakken op aanwijzingen die gaan helpen bij het maken van de samenvatting.

tijd	<u>10 minuten</u>
klaar	woordenlijst aanvullen
	3. Maatjeswerk: memo's vergelijken, aanwijzingen bespreken en aan elkaar uitleggen.
tijd	<u>10 minuten</u>
klaar	duolezen: blz. 35 t/m 38, woordenlijst bekijken en eventueel aanvullen
	4. Teamopdrachten. Uitvoeren van de opdrachten.
tijd	<u>10 minuten</u>
GH	5. Bespreken met groep. Bespreek de aanwijzingen voor de samenvatting met de groep. Als er een team al een samenvatting in zinnen heeft geschreven, laat ze dit dan voorlezen. Laat de groep tops geven. Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.
///	

AFRONDING

doel: de leerlingen kennen de betekenis van de woorden van de week.

GH	1. Samenwerken. Geef de teams tijd voor overleg en noem een nummer en laat die leerling vertellen hoe de planning en de samenwerking gegaan is tijdens het maken van de opdrachten. Bespreek waar een antwoord aan moet voldoen om het volledige aantal punten te halen. Vraag welk samenwerkdoel de teams voor zichzelf bepaald hebben en op welke wijze die hen helpt om de teamopdrachten goed te maken. Laat de andere teams Tips en Tops geven. Teams die een opdracht af hebben kunnen die opdracht voor beoordeling inleveren.
///	

2. Woordmuur. Nu gaan we met alle woorden nog even oefenen, zodat we de woorden en hun betekenis goed kunnen onthouden. Dit keer doen we dat met betekenisvolle zinnen. Lees de zinnen goed en bedenk wel woord van de week het best bij de zin past."

Geef tijd voor het maken van het werkblad.

facultatief	(Voordat de antwoorden besproken worden in de groep kunnen de leerlingen eerst hun antwoorden vergelijken met hun maatje.)
-------------	---

Laat de leerlingen per zin steeds hardop het antwoord geven. Ga naar het volgende zin als iedereen hetzelfde antwoord geeft. Als de leerlingen verschillende antwoorden geven, model de denkstappen die de leerlingen moeten maken om tot het goede antwoord te komen.

terugblik	- lezen en teamopdrachten - woorden van de week - punten en feedback
-----------	--

voorblik	- toets - voorbereiding schrijf-/tekenopdracht
----------	---

facultatief

- boekenclub: "Wie gaat er lezen?"
- logboekje: "De volgende les weer meenemen naar school!"

Les 4

Lesdoel: - De leerlingen leren n.a.v. het bespreken van de toets hoe ze informatie uit een tekst kunnen halen.

Materialen: - 'B-Boy', blz. 39 t/m 48
- werkschrift, woorden van de week
- toetsboekje, toets les 4
- ABCD blad met wasknijper per leerling

Facultatief:
- Tips en Tops
- logboekje
- Brain Game naar keuze

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - teamopdrachten
- woorden van de week

vooruitblik - toets
- boekenclub & logboekjes (facultatief)
- voorbereiding schrijfofdracht

WOORDEN VAN DE WEEK

1. Oefenen voor de toets. De leerlingen kunnen zich voorbereiden op de toets door de betekenis van de woorden nog even door te nemen. Dit kan via de eigen woordenlijst, de woordmuur of het teamwoordenboek.

tijd 5 minuten

TOETS

1. Zet de leerlingen in toetsopstelling.
2. Lees de vragen uit het toetsboekje voor. Geef uitleg bij de vragen, o.a. door duidelijk aan te geven wat de bedoeling is van een vraag.
3. Zelfstandig lezen: blz. 39 t/m 48 en maken van de vragen.

tijd 30 minuten

klaar woordrijtjes alvast oefenen, klaaropdrachten afmaken, stillezen
4. Bespreken van de vragen. "Je krijgt van mij een blad met daarop de letters ABCD. We gaan de vragen bespreken en elke keer als ik de vraag opgelezen heb, kijk je of je gekozen had voor antwoord A, B, C of D. Heb je voor B gekozen dan zet je de wasknijper op B. Koos je voor C dan doe je de wasknijper op die letter. Daarna doen we op mijn teken het bordje omhoog." **Lees de eerste vraag voor en vraag aan de leerlingen om de wasknijper op de letter van hun antwoord te zetten. Kijk of de (bijna alle) leerlingen het goede antwoord hebben en ga dan door. Als er veel verschillende antwoorden gegeven zijn, model dan de stappen die de leerlingen hadden moeten maken om tot het juiste antwoord te komen.**

tijd 10 minuten

→ *Haal de toetsen op en zet de resultaten in de scorelijst weektoetsen.*

FACULTATIEF: LEESPLEZIER → LOGBOEKJE EN BOEKENCLUB

Doel: De leerlingen lezen zonder fouten en haperingen, met expressie en gebruikmakend van leestekens.

1. Logboekje. "Vandaag ga je samen met je team de opdracht bespreken die je hebt gemaakt. Je vertelt om de beurt wat je deze week hebt gelezen en welke opdracht je hebt gemaakt."

tijd 5 minuten

tip *Observeer of de maatjes goed overleggen en of iedereen een opdracht gemaakt heeft.*

/// tip	Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten. <i>Bespreek eventueel alvast de opdrachten voor volgende week.</i>
	2. Opdracht. “De vorige keer hebben we op het bord geschreven wie van jullie vandaag uit zijn thuisleesboek gaat voorlezen. We hebben afgesproken dat je eerst aan je teamleden gaat vertellen waar je boek over gaat. Dan snappen zij het verhaal dat je straks gaat voorlezen beter. Tijdens het lezen luisteren je teammaatjes goed naar jou.”
tijd	<u>10 minuten</u>
	3. Tips en Tops. De teamleden vullen nu hun lijstje met Tips en Tops in. “Vertel nu aan elkaar waarom je een Tip of een Top gegeven hebt en leg goed uit waarom.”
tijd	<u>10 minuten</u>
///	Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.
	4. Voorlezen. Wie wil mag voorlezen aan de groep. De groep kan dan Tops geven.

VOORBEREIDING OP DE SCHRIJF-/TEKENOPDRACHT

Doel: De leerlingen kunnen namens Joris een brief aan zijn ouders schrijven waarbij hij eerlijk vertelt dat hij op de hiphopschool zit.

DDU	1. Uitleg. “Tijdens les 5 hebben we de tijd om de opdrachten af te maken, maar er is ook altijd een schrijfopdracht. Joris gaat in het geheim naar de hiphopschool waar hij leert breakdancen. Nu is hij ook nog uitgenodigd voor de clubdag. Maar zijn ouders weten nog steeds van niets. Als hij gaat staan dansen op het plein in de binnenstad wordt hij misschien wel betrap! Heb jij ook wel eens een geheim gehad voor je ouders?” DDU. “Als je het moeilijk vindt om een geheim aan je ouders te vertellen, dan kan je er ook voor kiezen om het op te schrijven. Dit is een veilige manier van vertellen, want je krijgt dan niet direct een reactie terug.”
	2. Opdracht. “Wij gaan Joris helpen en tijdens les 5 een brief aan zijn ouders schrijven. Een brief schrijven is niet altijd makkelijk. Een brief lezen ook niet. Een brief leest makkelijker als er gebruik is gemaakt van samengestelde zinnen. Dat betekent dat je van twee korte enkelvoudige zinnetjes een wat langere zin maakt. Dit kun je doen door een voegwoord te gebruiken. Ik doe het voor. Als ik bijvoorbeeld tegen Joris’ ouders wil zeggen: ‘Ik wil geen cello meer spelen. Ik wil op breakdance’ Dan kan ik het woordje ‘want’ ertussen plakken. De zin wordt dan: ‘Ik wil geen cello meer spelen, want ik wil op breakdance.’”
tip	<i>Geef eventueel meer voorbeelden van enkelvoudige en samengestelde zinnen en leg uit dat er in samengestelde zinnen twee onderwerpen en twee persoonsvormen staan.</i>
GH	“Als we de brief gaan schrijven, doen we net of we Joris zelf zijn. Het is belangrijk dat we zijn ouders overtuigen, zodat hij mag blijven breakdancen. Welke argumenten zouden we in de brief kunnen zetten?” Geef tijd voor overleg en het komen tot een teamantwoord. Waardeer goede samenwerking en juiste teamantwoorden met punten.
/// tip	<i>Als er tijd over is kunnen de leerlingen een begin maken met de brief.</i>

FACULTATIEF: TECHNISCH LEZEN

Doel: De leerlingen kunnen woorden met een leesmoeilijkheid correct en vloeiend lezen.

	1. Uitleg. “Elke week lezen we ook woordrijtjes om te oefenen met het lezen van woorden. Dit zijn woorden uit het verhaal die een leesmoeilijkheid hebben, zoals bijvoorbeeld woorden met een -c-, woorden met -eau, hele lange woorden of leenwoorden uit het Engels of Frans. Hoe vaker je een woord leest, hoe makkelijker en sneller je de woorden kunt lezen als je ze een volgende keer tegenkomt.”
	2. Lees de woorden van les 4 in het teamboekje hardop voor. Lees ze daarna in koor.
	3. Maatje 1 leest hardop de rijtjes, maatje 2 controleert of de woorden goed gelezen worden. Wisselen van beurt.
tijd	<u>5 minuten</u>
→	Noteer welke leerlingen de rijtjes correct en vloeiend kunnen lezen (kopieerblad ‘vloeiend lezen’).

AFRONDING

- terugblik**
- toets
 - voorbereiding schrijfpdracht
 - punten en feedback (vier goede resultaten met een yell)
- facultatief**
-
- logboekjes: "Deze nemen jullie mee naar huis."
 - boekenclub: "Wie leest volgende week?" **Zet de namen op het bord.**
- voorblick**
- schrijfpdracht
 - team van de week

Les 5

Lesdoel: - De leerlingen kunnen namens Joris een brief aan zijn ouders schrijven waarbij hij eerlijk vertelt dat hij op de hiphopschool zit.

Materialen: - 'B-Boy', blz. 49 t/m 58
- teamboekje, les 1-5

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - toets
- boekenclub & logboekje (facultatief)
- voorbereiding schrijfofdracht

vooruitblik - schrijfofdracht
- inleveren woordenlijst en teamboekjes
- team van de week

SCHRIJVEN: BRIEF AAN DE OUDERS VAN JORIS

Doel: De leerlingen kunnen namens Joris een brief aan zijn ouders schrijven waarbij hij eerlijk vertelt dat hij op de hiphopschool zit.

- 1. Zelfstandig lezen/voorlezen: blz. 49 t/m 58.**
- 2. Uitleg.** "Tijdens les 4 hebben we al argumenten bedacht die Joris zeker weten in zijn brief moet schrijven. Hoe kunnen we het best de brief beginnen en eindigen?" **DDU.** "We kunnen de brief beginnen met 'Lieve' of 'Beste papa en mama'. De brief eindig je dan met 'Liefs' of 'Groetjes, Joris'. In het teamboekje zie je de afvinklijst met alle punten waar je aan moet denken. Overleg daarna wie in jullie team wat gaat doen. Aan het eind van deze les draagt elk team zijn brief voor en geven de andere teams Tips & Tops."
- 3. Opdracht.** "Overleg nu welke opdrachten jullie nog verder af moeten maken en waar jullie eerst mee aan het werk willen." **Geef tijd voor overleg.** "Elk team gaat nu aan het werk. Zorg ervoor dat je de opdrachten allemaal afkrijgt en dat iedereen weet wat jullie bij de opdrachten geschreven hebben. Lees de afvinklijst in het teamboekje goed door en verdeel de taken. Help elkaar en maak de opdracht van vandaag helemaal af."
- tijd** 30 minuten
- klaar** teken een breakdancemove
- 4. Presentatie van de opdracht.** "Jullie gaan nu als team de opdracht presenteren aan de groep. Overleg hoe jullie de brief gaan presenteren en zorg ervoor dat iedereen antwoord kan geven op vragen van de groep."
- tijd** 10 minuten
- 5. Laat de teams de opdracht presenteren aan de groep, geef mogelijkheden voor het stellen van vragen aan de teams en laat de groep Tops geven. De teams kunnen deze tops inzetten voor het samenwerkdoel voor de komende week (dit kan de schrijver van de dag/week noteren bij de tips en tops op de taakbrief van les 6-10).**
- tip** *Heb aandacht voor de samengestelde zinnen die opgeschreven zijn en de voegwoorden die hiervoor gebruikt zijn.*
- tijd** 10 minuten
- 6. Bespreken.** Besteed aandacht aan het samenwerken, evalueer de samenwerking in de teams en bespreek met elkaar de moeilijkheden en een mogelijke aanpak ("Wat ga je volgende week anders/hetzelfde doen?") voor de volgende week.
- tijd** 5 minuten
- Teamdoel samenwerkvaardigheid bereikt: punten.**

TERUGBLIK OP VOORSPELLEN

Doel: De leerlingen kunnen op basis van de kennis die ze opgedaan hebben de voorspellingen beoordelen en aanvullen.

1. Uitleg. “We zijn nu al 5 lessen bezig met het boek ‘B-boy’. Met de dobbelsteen hebben we allerlei voorspellingen gedaan over het boek. Vandaag gaan we kijken of we het nog steeds eens zijn met onze voorspellingen. Voorspellingen kunnen uitkomen, maar het is natuurlijk helemaal niet raar dat ze soms ook niet uitkomen. De schrijver kan je bijvoorbeeld op een verkeerd been hebben gezet.”

2. Opdracht. “We gaan eerst kijken naar ‘wie’. We hebben voorspeld dat het boek gaat over (*vul aan wat het antwoord van de groep was*). Nu we al 5 dagen in het boek hebben gelezen weten we nu meer over de hoofdpersonen van het boek. Hebben we het juist voorspeld?” **Evalueer samen met de leerlingen de voorspelling en geef punten voor juiste argumenten om het zo te laten, aan te vullen en/of te veranderen.** “Dan gaan we nu kijken naar de plek. Waar speelt het verhaal zich af? Klopt dit met wat we nu gelezen hebben?” **Evalueer samen met de leerlingen de voorspelling en geef punten voor juiste argumenten om het zo te laten, aan te vullen en/of te veranderen. Ga zo alle punten van de voorspelling langs en laat de teams overleggen welke argumenten ze hebben of iets te veranderen of de voorspelling zo te laten staan.**

Als leerlingen moeite hebben met het vinden van argumenten, model dan voorbeelden van argumenten op basis van aanwijzingen in het boek.

3. Afronding. “We hebben de voorspellingen aangepast met dat wat we nu weten over het verhaal. Maar het verhaal is natuurlijk nog niet afgelopen. Er kan nog veel gebeuren en misschien gaat het verhaal dan een andere kant op. Als het boek helemaal uit is dan kunnen we kijken of onze voorspelling helemaal is uit is gekomen.”

AFRONDING

facultatief

1. Schatkist. “In onze schatkist zitten de woordbonnen met zinnen die we als team gemaakt hebben. Op jullie teamlijst heb je geschreven welke woorden je gebruikt hebt voor het maken van een mooie zin. We maken onze schatkist leeg om ruimte te maken voor de woordbonnen van de volgende week. Ik heb de woordbonnen allemaal bekeken en ik wil jullie een paar heel mooie zinnen laten horen.” **Lees een paar mooie zinnen voor of laat de leerlingen dat doen. Overleg of de zin op de ingeleverde woordbon betekenisvol is. Een team kan punten verdienen als de betekenis van het woord en een betekenisvolle zin goed op de woordbon zijn ingevuld. Besteed extra aandacht aan de zinnen, doe eventueel hardop denkend voor wat een zin betekenisvol maakt.**

2. Teamboekje. “Vandaag levert iedereen de woordenlijst en het teamboekje in. Deze wordt nagekeken en bij de volgende les besproken. Dan komen ook de laatste punten erbij. Aan het begin van les 6 horen jullie dan wie het team van de week is.”

3. Terugblik. “Ik zag teams heel goed samenwerken. Ik kon echt zien dat ... en ... (noem namen teams) elkaar goed hielpen. Deze week hebben de schrijvers de punten bijgehouden op de teamlijsten. Tel de punten bij elkaar op en bedenk wat er deze week goed ging in het team als je denkt aan het samenwerken.” **Geef willekeurige beurten en waardeer het antwoord met punten.** “Deze punten hebben jullie verdiend omdat je goed hebt samengewerkt: jullie hebben goed naar elkaar geluisterd en elkaar goed geholpen.”

Bedenk met elkaar wat het team met de meeste punten mag doen als ‘team van de week’. Ieder team telt de punten op. Tijdens de volgende les kunnen hier nog de punten voor de teamopdrachten en het teamwoordenboek bij komen (indien nagekeken). Het team dat dan de meeste punten heeft is het ‘team van de week.’

4. Vooruitblik. “De volgende keer lezen we verder in ‘B-Boy’.”

tip

Bij het nakijken van de woordenlijsten is het van belang om te letten of ieder teamlid de juiste bladzijden genoteerd heeft en een betekenisvolle zin heeft bedacht bij elk woord. Gebruik deze informatie om volgende week de instructie toe te spitsen op dat waar de meeste leerlingen moeite mee hebben. Als (bijna) alle leerlingen in staat zijn om betekenisvolle zinnen te formuleren, dan kunnen de eisen aan de zinnen wat verhoogd worden (bijvoorbeeld door te stellen dat het een zin moet worden met een duidelijke wie-/waar-/wanneerdeel of met bijvoeglijke naamwoorden).

Zie voor de 'antwoorden bij het teamboekje' achterin de handleiding.

OVERZICHT BIJ HET BOEK, LES 6-10

De lesdoelen van les 6-10:

'B-Boy' van Mariken Jongman blz. 59 t/m 109	
Verhalend: toneellezen/rollen/ aanwijzingen in de tekst/spannend verhaal	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen hebben plezier tijdens het lezen. - De leerlingen kunnen aangeven wat de kenmerken zijn van toneellezen.
Teamopdrachten	
Woordenschat:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen de betekenissen van (spreek-)woorden in het woordenboek opzoeken en de betekenis verduidelijken met illustraties en betekenisvolle zinnen. - De leerlingen kunnen het beroep 'advocaat' in eigen woorden uitleggen. - De leerlingen kennen de betekenis van de woorden van de week en kunnen deze woorden verduidelijken a.d.h.v. woordwebben.
Verhelderen:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen wat Joris van Johannes vindt. - De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen wat Joris bedoelt met dat Donatello op een hongerige reuzenvlieg lijkt en Joris zelf op een suikerpot. - De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen wat oma bedoelt met een ouwesok-bankrekening voor calamiteiten. - De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen waarom Joris Olivier 'bloeddorstig' en 'als een seriemoordenaar' noemt.
Schrijven/taalverzorging	
Voordragen:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen aanwijzingen in de tekst inzetten bij het lezen met intonatie passend bij de personages.

Voorbereiding (voorafgaand aan les 6-10):

- Zet het digibordschema 'B-boy' les 6-10* klaar.
- Hang de woordmuur op.
- Leg per team 2x de studiewijzer 'uitdrukkingen en spreekwoorden'* klaar (les 1).
- Leg per team 1x de studiewijzer 'mijn beroep is...'* klaar (les 1).
- Leg de kopieerbladen 'woordwebben'* klaar (les 8).
- Leg de toetsboekjes klaar (les 9).
- Leg voldoende Tips & Tops* klaar (les 9 - facultatief).

Les	Woorden van de week	Blz.	Betekenis
6.	nasaal	59	<i>Door de neus klinkend.</i>
6.	iemand voor het karretje spannen (uitdr.)	62	<i>Iemand anders vervelende klusjes voor je laten doen.</i>
6.	de advocaat	65	<i>Iemand die je bij de rechtbank verdedigt.</i>
6.	de krantenwijk	67	<i>Het bezorgen van kranten in een wijk waarmee de bezorger geld kan verdienen.</i>
7.	het uithoudingsvermogen	68	<i>De conditie, iets lang kunnen volhouden.</i>
7.	de dekmantel	68	<i>Wat iets moet verbergen.</i>
7.	belemmeren	71	<i>Ervoor zorgen dat iets niet kan gebeuren.</i>
7.	iemand ergens voor laten opdraaien (uitdr.)	76	<i>Dat iemand anders ervoor moet zorgen dat het weer goed komt.</i>
8.	schateren(d)	82	<i>Hard lachen.</i>
8.	de overloop	84	<i>Gang op een bovenverdieping, waarop de trap uitkomt.</i>
8.	onbeheerd	85	<i>Zonder toezicht.</i>
8.	de (schrijf)kwaliteit	85	<i>De mate waarin iets goed (of slecht) is.</i>

Les 6

Samenwerk - Door de teams te bepalen.

vaardigheid:

Lesdoel:

- De leerlingen kunnen het beroep 'advocaat' in eigen woorden uitleggen.
- De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen wat Joris van Johannes vindt.
- De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen wat Joris bedoelt met dat Donatello op een hongerige reuzenvlieg lijkt en Joris zelf op een suikerpot.

Materialen:

- 'B-Boy', blz. 59 t/m 67
- teamboekje, les 6-10
- werkschrift, woorden van de week

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

1. Terugblik. "Na de afronding van de teamopdrachten hebben jullie de teamboekjes ingeleverd en heb ik punten gegeven aan de teams voor de opdrachten. Het team met de meeste punten is voor deze week het team van de week en dat is geworden ... (Noem de naam van het team)! Applaus voor dit team."

2. Vooruitblik. "Vandaag gaan we verder lezen in het boek 'B-Boy'. Voordat we verder gaan lezen, bepalen jullie eerst per team aan welke samenwerkvaardigheid jullie willen werken. Overleg in je team aan welk doel jullie deze week extra aandacht willen besteden en schrijf dat op in het teamboekje op de teamlijst van week 2."

tijd

5 minuten

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen vertellen wat ze van de eerste vier woorden weten of waar ze de woorden mee associëren.

1. Lees de woorden voor en lees daarna de woorden hardop met de groep.

2. De leerlingen schrijven de woorden in het werkschrift op.

tijd

10 minuten

klaar

maatje helpen, woordenlijst

3. Woordmuur. "Vandaag gaan we de eerste vier woorden bespreken in het team. Bespreek wat je samen van de eerste vier woorden weet. Denk eraan dat alle teamleden straks moeten kunnen uitleggen wat ze weten over een woord." **Geef tijd voor overleg en geef daarna een teamlid de beurt. Noteer de 'hints' achter de woorden op de woordmuur.**

GH

→

///

Teamdoel samenwerkvaardigheid bereikt: punten.

4. Woordenlijst. "Na het lezen vul je de woordenlijst in je werkschrift verder in. Samen met je team vul je met één van de woorden van vandaag een teambon in en die stop je in de schatkist. Aan het einde van de les/Op vrijdag gaan we de mooie zinnen van de teambonnen bespreken."

LEZEN EN TEAMOPDRACHTEN

Doel: De leerlingen kunnen het beroep 'advocaat' in eigen woorden uitleggen, in eigen woorden uitleggen wat Joris van Johannes vindt en uitleggen wat Joris bedoelt met dat Donatello op een hongerige reuzenvlieg lijkt en Joris zelf op een suikerpot.

DDU

1. Uitleg en leesdoel. "Het boek dat we in deze weken lezen, is een toneelleesboek. Waaraan kun je dat zien?" **DDU.** "Je ziet het aan de manier waarop de tekst opgebouwd is. Er staat een naam en achter de naam staat wat diegene zegt. Ook staan er aanwijzingen in het boek hoe je de tekst moet lezen. Ons leesdoel van deze week is verhelderen. Wat doen we eigenlijk als we woorden of zinnen gaan verhelderen?" **DDU.** "Als we woorden of zinnen verhelderen, leggen we iets in onze eigen woorden uit. Zo kunnen we het voor onszelf beter onthouden, en het anderen beter laten begrijpen. In het teamboekje staan een aantal vragen. Hier gaan jullie antwoord op"

DDU

geven in jullie eigen woorden. Jullie kunnen vandaag ook beginnen met de opdrachten die horen bij de woorden van de week. Je gaat dan weer op zoek naar de betekenis van de woorden en de spreekwoorden. Ook gaan jullie het beroep ‘advocaat’ in eigen woorden uitleggen. Voordat je in het boek gaat lezen, lees je de vragen in het teamboekje goed door. Als je tijdens het lezen van het boek iets ziet wat het aanwijzing kan zijn voor de betekenis van een woord of stukje tekst, plak je op dat stukje tekst een memo. Na het zelfstandig lezen ga je met je maatje de memo’s bespreken. Lees de opdrachten goed door en bedenk aan welke opdrachten je vandaag als team kunt werken.” **Geef tijd voor het lezen van de opdrachten en het plannen.**

tijd	<u>5 minuten</u>
tijd	2. Zelfstandig lezen: bladzijde 59 t/m 67, memo’s plakken op mogelijke antwoorden op vragen.
klaar	<u>10 minuten</u>
	woordenlijst, alvast bezig met de teamopdrachten
tijd	3. Maatjeswerk: memo’s vergelijken, aanwijzingen bespreken en aan elkaar uitleggen.
klaar	<u>10 minuten</u>
	duolezen: blz. 65 t/m 67, woordenlijst bekijken en eventueel aanvullen
tijd	4. Teamopdrachten. Uitvoeren van de opdrachten.
GH	<u>10 minuten</u>
	5. Bespreken met groep. Bespreek de opdrachten met de groep. Als er een team al een antwoord op de vraag gevonden heeft, laat ze dit dan bewijzen met aanwijzingen in de tekst.
///	De groep kan tips en tops geven. Teamdoel samenwerkvaardigheid bereikt: punten.

AFRONDING

GH	1. Samenwerken. Geef de teams tijd voor overleg en noem een nummer en laat die leerling vertellen hoe de planning en de samenwerking gegaan is tijdens het maken van de opdrachten. Bespreek waar een antwoord aan moet voldoen om het volledige aantal punten te halen.
///	Vraag welk samenwerkdoel de teams voor zichzelf bepaald hebben en op welke wijze die hen helpt om de teamopdrachten goed te maken. Laat de andere teams Tips en Tops geven. Teams die een opdracht af hebben kunnen die opdracht voor beoordeling inleveren.
GH	2. Woordmuur. Elk team krijgt één woord van de week. Dat woord gaan jullie uitleggen aan de groep.” Geef elk team een woord van de week, geef tijd voor overleg en laat elk team een woord presenteren, de andere teams schrijven het antwoord op een kladblaadje.
///	Elk team dat het woord goed raadt en/of een woord goed uitlegt: punten.
terugblik	<ul style="list-style-type: none"> - samenwerkvaardigheid - woorden van de week - teamopdrachten - punten en feedback
voorblik	<ul style="list-style-type: none"> - woorden van de week - teamopdrachten

Les 7

Lesdoel: - De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen wat oma bedoelt met een ouwesok-bankrekening voor calamiteiten.

Materialen: - 'B-Boy', blz. 68 t/m 76
- teamboekje, les 6-10
- werkschrift, woorden van de week
- Brain Game naar keuze

TERUGBLIK/VOORUITBLIK (5 min)

terugblik - samenwerkvaardigheid
- woorden van de week
- teamopdrachten

vooruitblik - woorden van de week
- teamopdrachten

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen vertellen wat ze van de woorden 5 t/m 8 weten of waar ze de woorden mee associëren.

1. Laat de leerlingen de woorden zachtjes in hun hoofd lezen, kijken of ze de juiste bladzijde opgeschreven hebben en of ze de betekenis van een woord kunnen omschrijven. Daarna schrijven ze met deze woorden betekenisvolle zinnen.

tijd 5 minuten

klaar maatje helpen, woordenlijst

2. Woorden van de week. "Bespreek de woorden 5 t/m 8 en bedenk wat je samen al van de woorden weet. Denk eraan dat alle teamleden straks moeten kunnen uitleggen wat jullie met elkaar weten over de vier woorden van vandaag." **Geef tijd voor overleg en geef daarna een teamlid de beurt. Dat teamlid vertelt wat ze bedacht hebben bij de woorden en deze 'hints' worden genoteerd achter de woorden op de woordmuur.**

→ Teamdoel samenwerkvaardigheid bereikt: punten.

/// "De hints op de woordmuur gaan je helpen bij het verhelderen van de woorden."

3. Woordenlijst/bonnen. "Na het lezen vul je de woordenlijst in je werkschrift verder in. Samen met je team overleg je welk woord van vandaag het woord is dat jullie gaan gebruiken voor de schatkist."

LEZEN EN TEAMOPDRACHTEN

Doel: De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen wat oma bedoelt met een ouwesok-bankrekening voor calamiteiten.

1. Uitleg. "Natuurlijk gaan we weer aan de slag met de teamopdrachten. Vandaag en morgen heb je de tijd voor de opdrachten en tijdens les 10 hebben we de kans om de opdrachten helemaal af te maken. Overleg welke opdrachten jullie vandaag gaan maken, dat schrijft de schrijver van de dag/week op bij planning en daarna gaan jullie met de opdrachten aan het werk. Denk aan de tips en tops die je gisteren gekregen hebt van de groep en gebruik die bij de opdrachten van vandaag."

2. Zelfstandig lezen: bladzijde 68 t/m 76, memo's plakken op mogelijke antwoorden op vragen.

tijd 10 minuten

klaar woordenlijst aanvullen

	3. Maatjeswerk: memo's vergelijken, aanwijzingen bespreken en aan elkaar uitleggen.
tijd	<u>10 minuten</u>
klaar	duolezen: blz. 74 t/m 76, woordenlijst bekijken en eventueel aanvullen
	4. Teamopdrachten. Uitvoeren van de opdrachten.
tijd	<u>10 minuten</u>
GH	5. Bespreken met groep. Bespreek de opdrachten met de groep. Als er een team een antwoord op de vraag gevonden heeft, laat ze dit dan bewijzen met aanwijzingen in de tekst.
///	De groep kan tips en tops geven. Teamdoel samenwerkvaardigheid bereikt: punten.
AFRONDING	
GH	1. Samenwerken. Geef de teams tijd voor overleg en noem een nummer en laat die leerling vertellen hoe de planning en de samenwerking gegaan is tijdens het maken van de opdrachten. Bespreek waar een antwoord aan moet voldoen om het volledige aantal punten te halen. Vraag welk samenwerkdoel de teams voor zichzelf bepaald hebben en op welke wijze die hen helpt om de teamopdrachten goed te maken. Laat de andere teams Tips en Tops geven. Teams die een opdracht af hebben kunnen die opdracht voor beoordeling inleveren.
///	
GH	2. Woordmuur. "Elk team krijgt één woord van de week. Dat woord gaan jullie uitleggen aan de groep." Geef elk team een woord van de week, geef tijd voor overleg en laat elk team een woord presenteren, de andere teams schrijven het antwoord op een kladblaadje.
///	Elk team dat het woord goed raadt of woord goed uitlegt: punten.
terugblik	<ul style="list-style-type: none"> - woorden van de week - teamopdrachten - punten en feedback
spel	Brain Game naar keuze
vooruitblik	<ul style="list-style-type: none"> - woorden van de week (kopieerblad 'woordwebben') - teamopdrachten

Les 8

Lesdoel: - De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen waarom Joris Olivier 'bloeddorstig' en 'als een seriemoordenaar' noemt.

Materialen: - 'B-Boy', blz. 77 t/m 86
- teamboekje, les 6-10
- werkschrift, woorden van de week
- kopieerblad, les 8 ('woordwebben')

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - woorden van de week
- teamopdrachten

vooruitblik - woorden van de week
- teamopdrachten

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen vertellen wat ze van de laatste vier woorden weten of waar ze de woorden mee associëren.

1. Laat de leerlingen de woorden zachtjes in hun hoofd lezen, kijken of ze de juiste bladzijde opgeschreven hebben en of ze de betekenis van een woord kunnen omschrijven. Daarna schrijven ze met deze woorden betekenisvolle zinnen.

tijd 5 minuten
klaar maatje helpen, woordenlijst

2. Woordmuur. "Bespreek de laatste vier woorden en bedenk wat je samen al van de woorden weet. Denk eraan dat alle teamleden straks moeten kunnen uitleggen wat jullie met elkaar weten over de vier woorden van vandaag." **Geef tijd voor overleg en geef daarna een teamlid de beurt. Dat teamlid vertelt wat ze bedacht hebben bij de woorden en deze 'hints' worden genoteerd achter de woorden op de woordmuur. Waardeer met punten. Doe de denkstappen even kort voor als meerdere leerlingen deze vraag niet kunnen beantwoorden.**

GH **3. Woordenlijst/bonnen.** "Na het lezen vul je de woordenlijst in je werkschrift verder in. Samen met je team overleg je welk woord van vandaag het woord is dat jullie gaan gebruiken voor de schatkist."

→
///

LEZEN EN TEAMOPDRACHTEN

Doel: De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen waarom Joris Olivier 'bloeddorstig' en 'als een seriemoordenaar' noemt.

1. Uitleg. "Tijdens les 6 en 7 hebben jullie als team al een deel van de opdrachten gemaakt. Vandaag heb je de tijd voor de opdrachten en tijdens les 10 hebben we de kans om de opdrachten helemaal af te maken. Overleg welke opdrachten jullie vandaag gaan maken, dat schrijft de schrijver van de dag/week op bij planning en daarna gaan jullie met de opdrachten aan het werk. Denk aan de tips en tops die je gisteren gekregen hebt van de groep en gebruik die bij de opdrachten van vandaag."

tijd 10 minuten
klaar woordenlijst aanvullen

2. Zelfstandig lezen: bladzijde 77 t/m 86, memo's plakken op mogelijke antwoorden op vragen.

3. Maatjeswerk: memo's vergelijken, aanwijzingen bespreken en aan elkaar uitleggen.

tijd 10 minuten
klaar duolezen: blz. 84 t/m 86, woordenlijst bekijken en eventueel aanvullen

4. Teamopdrachten. Uitvoeren van de opdrachten.

tijd	<u>10 minuten</u>
GH	5. Bespreken met groep. Bespreek de opdrachten met de groep. Als er een team een antwoord op de vraag gevonden heeft, laat ze dit dan bewijzen met aanwijzingen in de tekst. De groep kan tips en tops geven. Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.
///	

AFRONDING

GH	1. Samenwerken. Geef de teams tijd voor overleg en noem een nummer en laat die leerling vertellen hoe de planning en de samenwerking gegaan is tijdens het maken van de opdrachten. Bespreek waar een antwoord aan moet voldoen om het volledige aantal punten te halen.
///	Vraag welk samenwerkdoel de teams voor zichzelf bepaald hebben en op welke wijze die hen helpt om de teamopdrachten goed te maken. Laat de andere teams Tips en Tops geven. Teams die een opdracht af hebben kunnen die opdracht voor beoordeling inleveren.

2. Woorden van de week. “Nu gaan we alle woorden nog even oefenen, zodat we de woorden en hun betekenis goed kunnen onthouden. Dit keer doen we dat met woordwebben. Jullie moeten de woorden van deze week in de juiste web plaatsen.”

Geef tijd voor het maken van het werkblad.

facultatief	(Voordat de antwoorden besproken worden in de groep kunnen de leerlingen eerst hun antwoorden vergelijken met hun maatje.)
--------------------	---

Laat de leerlingen per woordweb steeds hardop het antwoord geven. Ga naar het volgende woord als iedereen hetzelfde antwoord geeft. Als de leerlingen verschillende antwoorden geven, model de denkstappen die de leerlingen moeten maken om tot het goede antwoord te komen.

terugblik	- lezen en teamopdrachten - woorden van de week - punten en feedback
------------------	--

vooruitblik	- toets - voorbereiding schrijf-/tekenopdracht
--------------------	---

facultatief

- boekenclub: “Wie gaat er lezen?”
- logboekje: “De volgende les weer meenemen naar school!”

Les 9

Lesdoel: - De leerlingen leren n.a.v. het bespreken van de toets hoe ze informatie uit een tekst kunnen halen.

Materialen: - 'B-Boy', blz. 87 t/m 95
- werkschrift, woorden van de week
- toetsboekje, toets les 9
- ABCD blad met wasknijper per leerling

Facultatief:
- Tips en Tops
- logboekje
- Brain Game naar keuze

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - teamopdrachten
- woorden van de week

vooruitblik - toets
- boekenclub & logboekjes (facultatief)
- voorbereiding schrijfp opdracht

WOORDEN VAN DE WEEK

1. Oefenen voor de toets. De leerlingen kunnen zich voorbereiden op de toets door de betekenis van de woorden nog even door te nemen. Dit kan via de eigen woordenlijst, de woordmuur of het teamwoordenboek.

tijd 5 minuten

TOETS

1. Zet de leerlingen in toetsopstelling.
2. Lees de vragen uit het toetsboekje voor. Geef uitleg bij de vragen, o.a. door duidelijk aan te geven wat de bedoeling is van een vraag.
3. Zelfstandig lezen: blz. 87 t/m 95 en maken van de vragen.

tijd 30 minuten

klaar woordrijtjes alvast oefenen, klaaropdrachten afmaken, stillezen

4. Bespreken van de vragen. "Je krijgt van mij een blad met daarop de letters ABCD. We gaan de vragen bespreken en elke keer als ik de vraag opgelezen heb, kijk je of je gekozen had voor antwoord A, B, C of D. Heb je voor B gekozen dan zet je de wasknijper op B. Koos je voor C dan doe je de wasknijper op die letter. Daarna doen we op mijn teken het bordje omhoog." *Oefen dit eventueel.* **Lees de eerste vraag voor en vraag aan de leerlingen om de wasknijper op de letter van hun antwoord te zetten.** Kijk of de (bijna alle) leerlingen het goede antwoord hebben en ga dan door. Als er veel verschillende antwoorden gegeven zijn, model dan de stappen die de leerlingen hadden moeten maken om tot het juiste antwoord te komen.

tijd 10 minuten

→ *Haal de toetsen op en zet de resultaten in de scorelijst weektoetsen.*

FACULTATIEF: LEESPLEZIER → LOGBOEKJE EN BOEKENCLUB

Doel: De leerlingen lezen zonder fouten en haperingen, met expressie en gebruikmakend van leestekens.

1. Logboekje. "Vandaag ga je samen met je team de opdracht bespreken die je hebt gemaakt. Je vertelt om de beurt wat je deze week hebt gelezen en welke opdracht je hebt gemaakt."

tijd 5 minuten

tip *Observeer of de maatjes goed overleggen en of iedereen een opdracht gemaakt heeft.*

/// tip	Teamdoel samenwerkvaardigheid bereikt: punten. <i>Bespreek eventueel alvast de opdrachten voor volgende week.</i>
	2. Opdracht. “De vorige keer hebben we op het bord geschreven wie van jullie vandaag uit zijn thuisleesboek gaat voorlezen. We hebben afgesproken dat je eerst aan je teamleden gaat vertellen waar je boek over gaat. Dan snappen zij het verhaal dat je straks gaat voorlezen beter. Tijdens het lezen luisteren je teammaatjes goed naar jou.”
tijd	<u>10 minuten</u>
	3. Tips en Tops. De teamleden vullen nu hun lijstje met Tips en Tops in. “Vertel nu aan elkaar waarom je een Tip of een Top gegeven hebt en leg goed uit waarom.”
tijd	<u>10 minuten</u>
///	Teamdoel samenwerkvaardigheid bereikt: punten.
	4. Voorlezen. Wie wil mag voorlezen aan de groep. De groep kan dan Tops geven.

VOORBEREIDING OP DE SCHRIJF-/TEKENOPDRACHT

Doel: De leerlingen kunnen aanwijzingen in de tekst inzetten bij het lezen met intonatie passend bij de personages.

GH /// DDU	1. Uitleg. “Tijdens les 10 hebben we de tijd om de opdrachten af te maken, maar er is ook altijd een nieuwe opdracht. Dit is meestal een schrijfofdracht, maar deze week is het een voordracht. Wie van jullie weet wat een voordracht is?” GH. Geef willekeurige beurten en waardeer het antwoord met punten. “Dit boek is een toneelleesboek. Dat betekent dat je leest met veel intonatie. Wat is intonatie ook alweer?” DDU. Geef de leerlingen de tijd om na te denken en te overleggen met hun maatje. Geef een leerling de beurt. “Intonatie betekent voorlezen met verschillende stemmen en geluiden. Je kunt bijvoorbeeld hoog praten, of laag. Langzaam of snel. Duidelijk of binnensmonds.”
GH /// tip	2. Opdracht. “Tijdens les 10 gaan jullie een hoofdstuk voordragen aan de groep. Als een soort toneelstuk. Vandaag gaan jullie alvast bepalen welk hoofdstuk jullie gaan voordragen. Kijk maar in het teamboekje uit welke hoofdstukken jullie kunnen kiezen. Als jullie een hoofdstuk gekozen hebben, kunnen jullie ook alvast bespreken wie welk karakter gaat spelen. Een toneelstuk wordt vaak grappig als de karakters lekker worden overdreven. Kijk hiervoor nog eens een keer aan de binnenkant van de kaft.” Geef tijd voor het verdelen van de rollen en overleg over de karakters. Waardeer goede samenwerking en juiste teamantwoorden met punten. <i>Als er tijd over is kunnen de leerlingen alvast beginnen met oefenen.</i>

FACULTATIEF: TECHNISCH LEZEN

Doel: De leerlingen kunnen woorden met een leesmoeilijkheid correct en vloeiend lezen.

	1. Uitleg. “Elke week lezen we ook woordrijtjes om te oefenen met het lezen van woorden. Dit zijn woorden uit het verhaal die een leesmoeilijkheid hebben, zoals bijvoorbeeld woorden met een -c-, woorden met -eau, hele lange woorden of leenwoorden uit het Engels of Frans. Hoe vaker je een woord leest, hoe makkelijker en sneller je de woorden kunt lezen als je ze een volgende keer tegenkomt.”
	2. Lees de woorden van les 9 in het teamboekje hardop voor. Lees ze daarna in koor.
	3. Maatje 1 leest hardop de rijtjes, maatje 2 controleert of de woorden goed gelezen worden. Wisselen van beurt.
tijd →	Noteer welke leerlingen de rijtjes correct en vloeiend kunnen lezen (kopieerblad ‘vloeiend lezen’).

AFRONDING

terugblik	- toets - voorbereiding schrijfofdracht - punten en feedback (vier goede resultaten met een yell)
facultatief →	- logboekjes: “Deze nemen jullie mee naar huis.” - boekenclub: “Wie leest volgende week?” Zet de namen op het bord.
voorblik	- voordracht - team van de week

Les 10

Lesdoel: - De leerlingen kunnen aanwijzingen in de tekst inzetten bij het voordragen met intonatie passend bij de personages.

Materialen: - 'B-Boy', blz. 96 t/m 109
- teamboekje, les 6-10

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - toets
- boekenclub & logboekje (facultatief)
- voorbereiding schrijfopdracht

vooruitblik - voordracht
- inleveren woordenlijst en teamboekjes
- team van de week

SCHRIJVEN: HOOFDSTUK VOORDRAGEN

Doel: De leerlingen kunnen aanwijzingen in de tekst inzetten bij het voordragen met intonatie passend bij de personages.

1. Zelfstandig lezen/voorlezen: blz. 96 t/m 109.

2. Uitleg. "Deze hele week hebben we geoefend met het toneellezen. De laatste teamopdracht van dit boek is het voordragen van een hoofdstuk uit dit boek. Als het goed is hebben jullie tijdens les 9 de rollen verdeeld. Ook hebben jullie nagedacht over de karaktereigenschappen van de personages. Wat is zijn of haar houding en hoe praat het personage? Aan het eind van deze les draagt elk team zijn hoofdstuk voor en geven de andere teams Tips & Tops."

3. Opdracht. "Overleg nu welke opdrachten jullie nog verder af moeten maken en waar jullie eerst mee aan het werk willen." **Geef tijd voor overleg.** "Elk team gaat nu aan het werk. Lees de afvinklijst in het teamboekje door en overleg goed met elkaar. Als jullie tevreden zijn, gaan jullie een paar keer oefenen. Zoek hiervoor een geschikte plek. Geef elkaar dan tips en tops en probeer actief te werken aan jullie samenwerkdoel van deze week."

tijd 30 minuten

klaar verfijnen van de karakters

/// **Teamdoel samenwerkvaardigheid bereikt: punten.**

4. Groep. Laat elk team zijn hoofdstuk voordragen. Geef de teams die er in geslaagd zijn alle punten van de afvinklijst te verwerken in hun tekst punten voor 'Maak de opdracht af'. Geef de andere teams de mogelijkheid voor het stellen van vragen en laat de groep tips en tops geven. De teams kunnen deze tips en tops inzetten voor het samenwerkdoel voor de komende lessen bij het nieuwe boek.

tijd 40 minuten

5. Bespreken. Besteed aandacht aan het samenwerken, evalueer de samenwerking in de teams en bespreek met elkaar de moeilijkheden en een mogelijke aanpak ("Wat ga je de volgende keer anders/hetzelfde doen?") **voor de volgende keer.**

TERUGBLIK OP VOORSPELLEN

Doel: De leerlingen kunnen op basis van de kennis die ze hebben opgedaan de voorspelling beoordelen en aanvullen.

1. Uitleg. "Het boek is nu uit en nu kunnen we gaan kijken welke voorspellingen echt uit zijn gekomen. Voorspellingen kunnen uitkomen, maar het is natuurlijk helemaal niet raar dat ze soms ook niet uitkomen. De schrijver kan je bijvoorbeeld op een verkeerd been hebben gezet."

GH ///	2. Opdracht. “We gaan eerst kijken naar <u>wie</u> . We hadden voorspeld dat het boek zou gaan over (<i>vul aan wat het antwoord van de groep was</i>). Hebben we het juist voorspeld?” Evalueer samen met de leerlingen de voorspelling en geef punten voor juiste argumenten om het zo te laten, aan te vullen en/of te veranderen. “Dan gaan we nu kijken naar de plek. <u>Waar</u> speelde volgens ons het verhaal zich af? We dachten dat het verhaal zich afspeelt op (<i>vul aan wat het antwoord van de groep was</i>). Klopt dit met wat we nu gelezen hebben?” Evalueer samen met de leerlingen de voorspelling en geef punten voor juiste argumenten om het zo te laten, aan te vullen en/of te veranderen. Ga zo alle punten van de voorspelling langs en laat de teams overleggen welke argumenten ze hebben of iets te veranderen of de voorspelling zo te laten staan.
GH ///	
tip	<i>Als leerlingen moeite hebben met het vinden van argumenten, model dan voorbeelden van argumenten op basis van aanwijzingen in het boek.</i>
	3. Afronding. “De afgelopen weken hebben we steeds gekeken naar de voorspellingen en dat hebben we gelegd naast wat we echt weten over het verhaal. Door dit aldoor te doen hebben we de lijn van het verhaal gevolgd en een samenvatting gemaakt van het verhaal.”

AFRONDING

facultatief	1. Schatkist. “In onze schatkist zitten de woordbonnen met zinnen die we als team gemaakt hebben. Op jullie teamlijst heb je geschreven welke woorden je gebruikt hebt voor het maken van een mooie zin. We maken onze schatkist leeg om ruimte te maken voor de woordbonnen van de volgende week. Ik heb de woordbonnen allemaal bekeken en ik wil jullie een paar heel mooie zinnen laten horen.”
///	Lees een paar mooie zinnen voor of laat de leerlingen dat doen. Overleg of de zin op de ingeleverde woordbon betekenisvol is. Een team kan punten verdienen als de betekenis van het woord en een betekenisvolle zin goed op de woordbon zijn ingevuld. Besteed extra aandacht aan de zinnen, doe eventueel hardop denkend voor wat een zin betekenisvol maakt.
	2. Teamboekje. “Vandaag levert iedereen de woordenlijst en het teamboekje in. Deze wordt nagekeken en bij de volgende les besproken. Dan komen ook de laatste punten erbij. Aan het begin van het nieuwe boek/tijdens de herhalingsweek horen jullie dan wie het team van de week is.”
GH ///	3. Terugblik. “Ik zag teams heel goed samenwerken. Ik kon echt zien dat ... en ... (noem namen teams) elkaar goed hielpen. Deze week hebben de schrijvers de punten bijgehouden op de teamlijsten. Tel de punten bij elkaar op en bedenk wat er deze week goed ging in het team als je denkt aan het samenwerken.” Geef willekeurige beurten en waardeer het antwoord met punten. “Deze punten hebben jullie verdiend omdat je goed hebt samengewerkt: jullie hebben goed naar elkaar geluisterd en elkaar goed geholpen.” Bedenk met elkaar wat het team met de meeste punten mag doen als ‘team van de week’. Ieder team telt de punten op. Tijdens de volgende les kunnen hier nog de punten voor de teamopdrachten en het teamwoordenboek bij komen (indien nagekeken). Het team dat dan de meeste punten heeft is het ‘team van de week.’
	4. Vooruitblik. “De volgende keer lezen we in een nieuw boek.”
tip	<i>Bij het nakijken van de woordenlijsten is het van belang om te letten of ieder teamlid de juiste bladzijden genoteerd heeft en een betekenisvolle zin heeft bedacht bij elk woord. Gebruik deze informatie om volgende week de instructie toe te spitsen op dat waar de meeste leerlingen moeite mee hebben. Als (bijna) alle leerlingen in staat zijn om betekenisvolle zinnen te formuleren, dan kunnen de eisen aan de zinnen wat verhoogd worden (bijvoorbeeld door te</i>

*stellen dat het een zin moet worden met een duidelijke wie-/waar-/wanneerdeel of met
bijvoeglijke naamwoorden).*

Zie voor de 'antwoorden bij het teamboekje' achterin de handleiding.

Antwoorden bij teamboekje

Les 1-5

Punten bij opdrachten bij de woorden van de week	
Opdracht 1:	Zoek de woorden in het woordenboek en noteer de betekenis.
10 punten	<ul style="list-style-type: none"> het antwoord is correct het antwoord is compleet (met herhaling van het woord) Voorbeeld: 'Een accent is de manier waarop iemand de woorden uitspreekt.'
9 punten	<ul style="list-style-type: none"> het antwoord is correct het antwoord is niet compleet (zonder herhaling van het woord) Voorbeeld: 'De manier waarop iemand de woorden uitspreekt.'
8 punten	<ul style="list-style-type: none"> het antwoord is correct het antwoord is niet compleet (zonder herhaling van het woord en met slechts een deel van de betekenis) Voorbeeld: 'Woorden uitspreken.'
Opdracht 2: Zoek de uitdrukking op in het <u>spreekwoordenboek</u> en noteer de betekenis. Gebruik de studiewijzer 'uitdrukkingen en spreekwoorden'.	
Naar de Filistijnen 50 punten	<i>Betekenis:</i> Als iets volledig kapot/verloren gaat.
Opdracht 3: Beschrijf de overeenkomsten en verschillen tussen een viool en een cello. Gebruik de studiewijzer 'cirkels van verschil en overeenkomst'.	
de cello en de viool (max. 50 punten) 10 punten per overeenkomst/verschil	<p><i>Overeenkomsten:</i> Beide zijn een snaarinstrument en hebben ongeveer dezelfde vorm. Ze zijn van hetzelfde hout gemaakt. Je gebruikt bij beide een strijkstok. Ze hebben beide vier snaren.</p> <p><i>Verschillen:</i> Een cello staat tussen je benen op de grond. De klank die uit het instrument komt is lager dan de klank die uit een viool komt. De strijkstok van de cello is iets korter dan die van de viool. Een viool is kleiner en houd je tussen je kin en je schouder.</p>
Opdracht 4: Vul het teamwoordenboek aan met vier woorden uit de woordenlijst. Gebruik hiervoor de studiewijzer 'woord en betekenis'.	
5 punten	Het woord is goed geschreven (en het basiswoord is gevonden).
5 punten	De betekenis is goed en duidelijk omschreven.
10 punten	De betekenisvolle zin is compleet en geeft de betekenis van het woord goed weer. of De illustratie maakt duidelijk wat de betekenis is van het onderwerp en ziet er verzorgd uit.

Antwoorden bij de teamvragen - Samenvatten	
Opdracht 1	Verhaalkaart 'Boerenkool, rodekool en savooiekool'
Per verhaalkaart max. 100 punten:	
10 punten	Personen: monteur / mama/ Joris
10 punten	Waar: Buiten op straat in de buurt van oma/bij de auto.
10 punten	Wanneer: overdag
20 punten	Probleem: De auto is kapot en de monteur geeft Joris tips.
3 x 10 punten	Gebeurtenis: <ol style="list-style-type: none"> De monteur komt eraan en maakt allemaal grappen. De auto kan niet meer gerepareerd. De monteur kent een van de dansers en geeft tips aan Joris.
20 punten	Oplossing: <p>Joris en zijn moeder gaan met de bus naar huis.</p>
Opdracht 2	Verhaalkaart 'Bonen met balletjes'
Per verhaalkaart max. 100 punten:	
10 punten	Personen: mama / papa / Joris
10 punten	Waar: Aan tafel bij Joris thuis.
10 punten	Wanneer: 's avonds
20 punten	Probleem: Joris moet er voor zorgen dat zijn plan gaat slagen.

3 x 10 punten	Gebeurtenis: 1. Joris vertelt dat zijn celloles verschoven is. 2. Joris vraagt of hij het geld voor de les wel contant kan krijgen. 3. Ondertussen eten ze en praten ze over de aanschaf van een nieuwe auto.
20 punten	Oplossing: De ouders stemmen in met het plan Joris, moeder moet alleen nog een andere auto aanschaffen.
Opdracht 3	Verhaalkaart 'Eerste les'
Per verhaalkaart max. 100 punten:	
10 punten	Personen: Clifton / Joris
10 punten	Waar: op de hiphopschool / in de dansstudio
10 punten	Wanneer: overdag
20 punten	Probleem: Joris heeft zijn eerste les en hij is zenuwachtig.
3 x 10 punten	Gebeurtenis: 1. Joris en Clifton maken kennis met elkaar. 2. Clifton vertelt van alles over de hiphopschool. 3. Clifton leert Joris de eerste moves.
20 punten	Oplossing: Clifton leert Joris de eerste moves en vertelt dat het belangrijkste is om plezier te hebben.

Een brief schrijven aan de ouders van Joris	
Max. 100 punten:	
10 punten	De brief heeft een aanhef.
20 punten	De brief is vanuit Joris' perspectief geschreven.
20 punten	Er worden ten minste drie argumenten genoemd waarom Joris op breakdance wil blijven.
20 punten	De brief is op een beleefde toon geschreven.
10 punten	De brief heeft een afsluiting.
10 punten	De zinnen zijn compleet en correct geschreven.
10 punten	Interpunctie is op de juiste manier gehanteerd.

Les 6-10

Punten bij opdrachten bij de woorden van de week	
Opdracht 1:	Zoek de woorden in het woordenboek en noteer de betekenis.
punten	Zie week 1
Opdracht 2: Zoek de uitdrukkingen op in het spreekwoordenboek en noteer de betekenis. Gebruik de studiewijzer 'uitdrukkingen en spreekwoorden'.	
Iemand voor het karretje spannen 25 punten	<i>Betekenis:</i> Iemand anders vervelende klusjes laten doen.
Iemand ervoor laten opdraaien 25 punten	<i>Betekenis:</i> Dat iemand anders ervoor moet zorgen dat het weer goedkomt.
Opdracht 3: Verduidelijk het beroep 'advocaat'. Gebruik de studiewijzer 'mijn beroep is...'	
De advocaat	<p><i>Wat doe ik:</i> Een advocaat verdedigt een verdachte. Hij geeft raad bij een rechtszaak. Hij/zij kan ervoor zorgen dat een straf minder zwaar wordt of dat iemand helemaal geen straf krijgt.</p> <p><i>Hoe doe ik het:</i> Om advocaat te worden moet je rechten hebben gestudeerd aan de universiteit. Mensen kunnen je dan inhuren voor een rechtszaak.</p> <p><i>Waar doe ik het:</i> De rechtszaken zullen in de rechtbank plaatsvinden. Ook zullen er afspraken op kantoor, thuis of in de gevangenis plaatsvinden.</p> <p><i>Bijzonderheden:</i> Een advocaat inhuren is heel erg duur.</p>
Opdracht 4: Vul het teamwoordenboek aan met vier woorden uit de woordenlijst. Gebruik hiervoor de studiewijzer 'woord en betekenis'.	
5 punten	Het woord is goed geschreven (en het basiswoord is gevonden).
5 punten	De betekenis is goed en duidelijk omschreven.
10 punten	De betekenisvolle zin is compleet en geeft de betekenis van het woord goed weer. of De illustratie maakt duidelijk wat de betekenis is van het onderwerp en ziet er verzorgd uit.

Antwoorden bij de teamvragen - Verhelderen	
Opdracht 1	<p>Leg in eigen woorden wat Joris van Johannes vindt.</p> <p>Noteer de bladzijden waarop het bewijs daarvoor te vinden is.</p>
Per opdracht max. 100 punten:	
40 punten	Antwoord: Joris vindt Johannes raar.
20 punten per bewijs	<p>Bewijs 1: op bladzijde 59 staat: Ik heb pech, ik kom die Johannes Raarsnuitter weer tegen.</p> <p>Bewijs 2: op bladzijde 59 staat: Dat Joris hem Raarsnuitter noemt.</p> <p>Bewijs 3: op bladzijde 59 staat: Ik probeer net te doen alsof ik hem niet zie.</p> <p>Bewijs 4: op bladzijde 61 staat: Hij heeft schoongenoeg van al die liefdeszieke mensen.</p>
Opdracht 2	Bij de introductie van het hoofdstuk 'Passen als jassen' (blz. 62) staat dat Donatello lijkt op een hongerige reuzenvlieg en dat Joris de suikerpot is. Leg in eigen woorden uit wat hiermee bedoeld wordt en leg ook uit waarom jullie dat denken (bewijs).
Totaal: max. 100 punten	
Antwoord:	<p>Hiermee wordt bedoeld dat <u>Donatello Joris niet met rust laat</u>. Joris moet voor <u>Donatello</u> iets maken zodat het weer goed komt tussen Donatello en zijn vriendin. Donatello is veel groter dan Joris. Joris is een beetje bang voor hem.</p> <p>Bewijzen:</p> <p>Donatello zegt: <u>Ik sta al uren te wachten/Het is belangrijk man/Laat zien wat je hebt!/Donatello grist het meteen uit zijn handen en leest hardop voor.</u></p>
100 punten	<p>Het antwoord is correct.</p> <p>Er worden minimaal 5 elementen (onderstreept) genoemd.</p> <p>Er wordt verteld waarom Donatello een reuzenvlieg is en waarom Joris de suikerpot.</p>

90 punten	Het antwoord is correct. Er worden minimaal elementen genoemd. Er wordt niet duidelijk verteld Donatello een reuzenvlieg is en waarom Joris de suikerpot.
80 punten	Het antwoord is correct. Er worden minimaal 2 elementen genoemd. Er wordt niet verteld Donatello een reuzenvlieg is en waarom Joris de suikerpot.
Opdracht 3	3. Op bladzijde 75 vertelt oma dat ze een ouwesok-bankrekening voor calamiteiten heeft. Leg in eigen woorden uit wat hiermee bedoeld wordt en leg ook uit waarom jullie dat denken (bewijs).
Totaal: max. 100 punten	
Antwoord:	Oma heeft <u>geld opgespaard</u> voor <u>onverwachte tegenslagen</u> (of: <u>rampen</u>). Dit geld staat op een bankrekening.
100 punten	Het antwoord is correct. Er worden minimaal 3 elementen (onderstreept) genoemd. Er wordt verteld waarom oma geld heeft gespaard.
90 punten	Het antwoord is correct. Er worden minimaal 2 elementen genoemd. Er wordt niet duidelijk verteld dat oma geld heeft gespaard voor onverwachte tegenslagen/rampen.
80 punten	Het antwoord is correct. Er worden minimaal 1 element genoemd. Er wordt niet verteld dat oma geld heeft gespaard voor onverwachte tegenslagen/rampen.
Opdracht 4	4. Op bladzijde 79 noemt Joris in de introductie Olivier 'bloeddorstig' en 'als een seriemoordenaar'. Waarom zegt Joris dit? Leg in eigen woorden uit wat hiermee bedoeld wordt en leg ook uit waarom jullie dat denken (bewijs).
Totaal: max. 100 punten	
Antwoord:	Olivier is heel erg <u>jaloers</u> omdat Joris en Anne-Rosa zoveel <u>plezier</u> hebben samen (blz. 78). Hij kijkt <u>boos</u> door het raam van het huis van Joris naar binnen. Hij denkt dat Joris Anne-Rosa probeert te <u>versieren</u> (blz. 79).
100 punten	Het antwoord is correct. Er worden minimaal 4 elementen (onderstreept) genoemd. Er wordt verteld waarom Olivier zo boos kijkt en dat hij eigenlijk jaloers is (eigen inzicht).
90 punten	Het antwoord is correct. Er worden minimaal elementen genoemd. Er wordt niet duidelijk verteld waarom Olivier zo boos kijkt.
80 punten	Het antwoord is correct. Er worden minimaal 2 elementen genoemd. Er wordt niet verteld waarom Olivier zo boos kijkt.

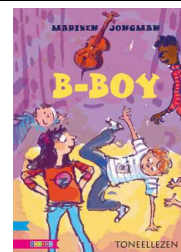
Voordragen	
Per voordracht max. 100 punten:	
20 punten	De rollen zijn goed verdeeld.
20 punten	Het is duidelijk wie welke rol speelt.
20 punten	Door de toon kun je goed horen hoe het personage zich voelt of wat er aan de hand is.
20 punten	De tekst wordt vloeiend gelezen.
20 punten	Je kunt zien waar de scene afspeelt door een achtergrond of achtergrondgeluiden.

Antwoorden toetsen

ANTWOORDEN TOETS – les 4

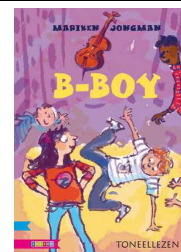
	Vraag	Punten per vraag	Totaal
Begrijpend lezen	1, 2, 3, 4, 5	20	100
Woordenschat	6, 7, 8, 9, 10	20	100
Totaal			200

BL	1	C, blz. 41
	2	B, blz. 41, halverwege
	3	B, blz. 43, inleiding
	4	A, blz. 46, halverwege
	5	D, blz. 46
WS	6	de manier waarop iemand de woorden uitspreekt
	7	de wil om iets te bereiken
	8	<i>ter beoordeling van de leerkracht</i>
	9	C
	10	A

ANTWOORDEN TOETS – les 9

	Vraag	Punten per vraag	Totaal
Begrijpend lezen	1, 2, 3, 4, 5	20	100
Woordenschat	6, 7, 8, 9, 10	20	100
Totaal			200

BL	1	A, blz. 88, halverwege
	2	A, blz. 91, halverwege
	3	A, blz. 94, onderaan
	4	D, hoofdstuk 'Het ouderlied'
	5	C
WS	6	zonder fouten
	7	door de neus klinkend
	8	<i>ter beoordeling van de leerkracht</i>
	9	C
	10	B

Kopieerbladen

Kopieerblad les 3: 'B-Boy'.

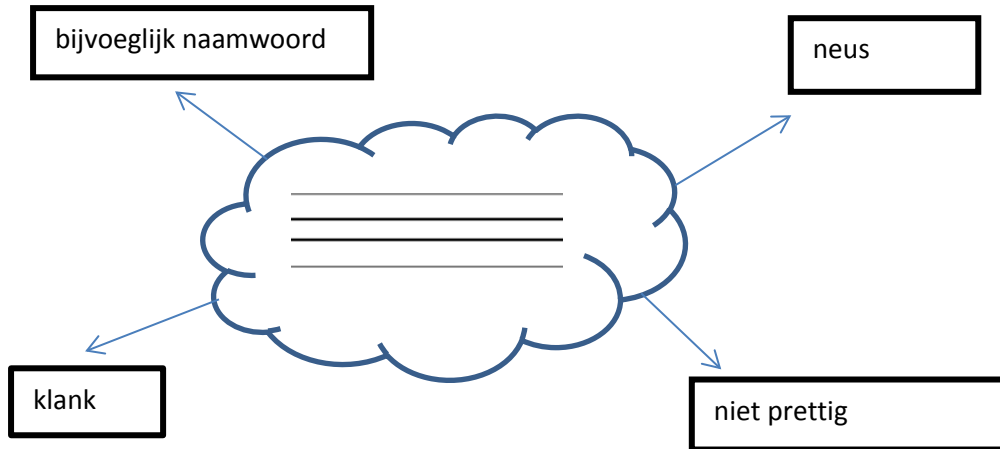
Opdracht: Kijk naar de woorden van de week. Vul achter de zin het woord in dat het best past.

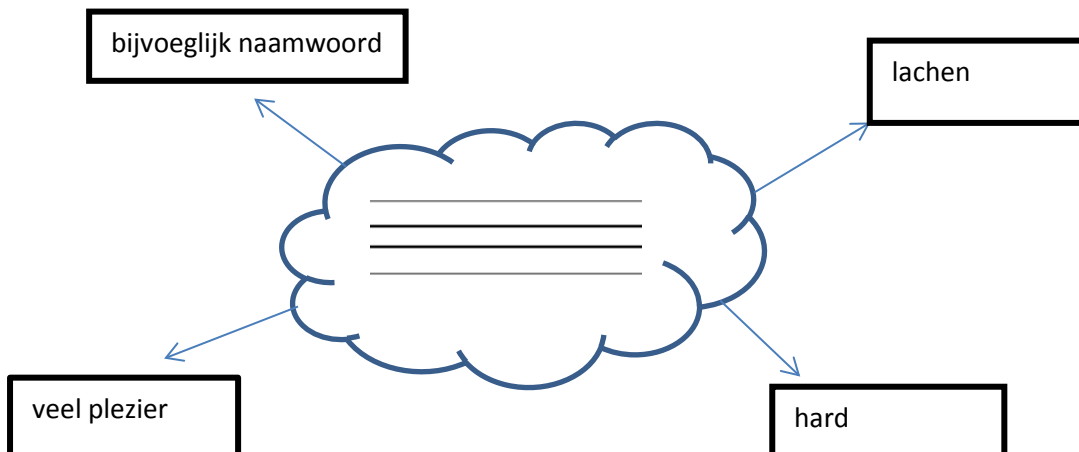
1.	Zo, die is naar.....; helemaal kapot!	
2.	Hij is al aardig met zijn verslag, morgen is het klaar.	
3.	Je krijgt een diploma als je bent.	
4.	De straaljager breekt door de geluidsmuur bij de overgang naar een snelheid.	
5.	Als je een afspraak heb en je doet precies wat er afgesproken is dan gedraag je je zo.	
6.	Het is het bijvoeglijk naamwoord van melodie.	
7.	Hier heb je maar één van.	
8.	Je kunt aan zijn horen waar hij vandaan komt.	
9.	De muzikant zette het instrument op de grond en begon toen met de strijkstok een melodie te spelen op de	
10.	Nou, nou, nou, jij bent..... .	
11.	Ik spreek niet meer met haar af, ze laat mij steeds betalen en ik krijg het geld nooit terug.	
12.	De goochelaar wil net zo goed worden als Hans Klok, dat is zijn	

Kopieerblad les 8: 'B-Boy'.

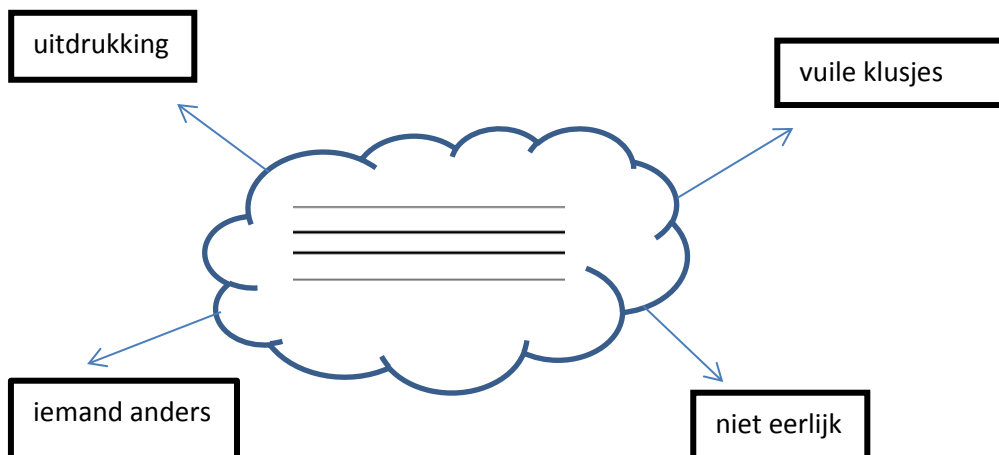
1. Welk woord van de week past **het best** in de wolk?

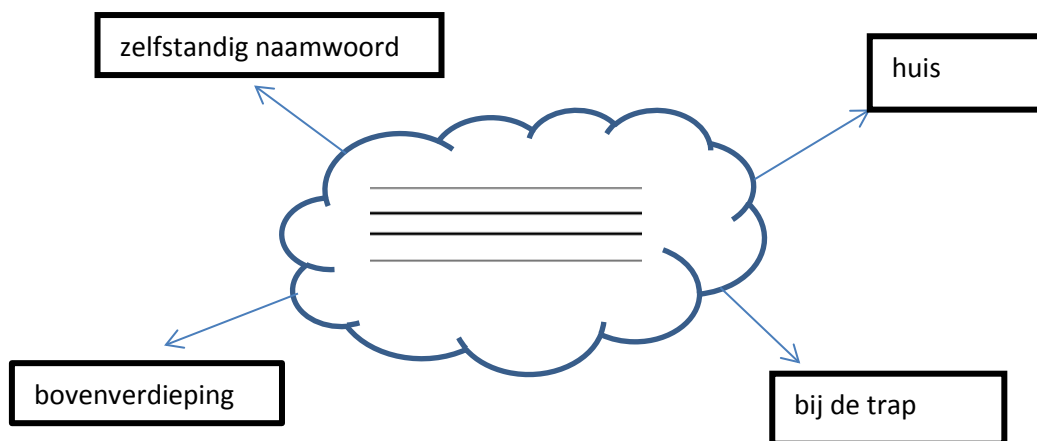
2. Welk woord van de week past **het best** in de wolk?

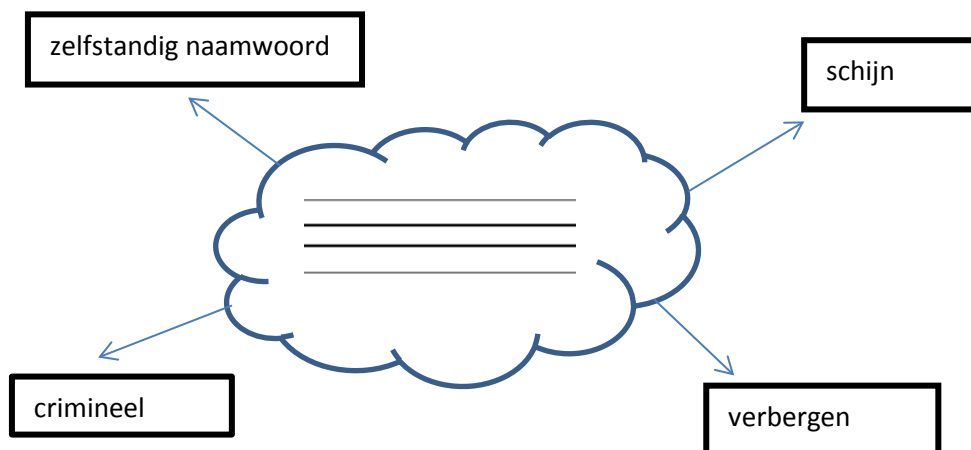
3. Welk woord van de week past **het best** in de wolk?

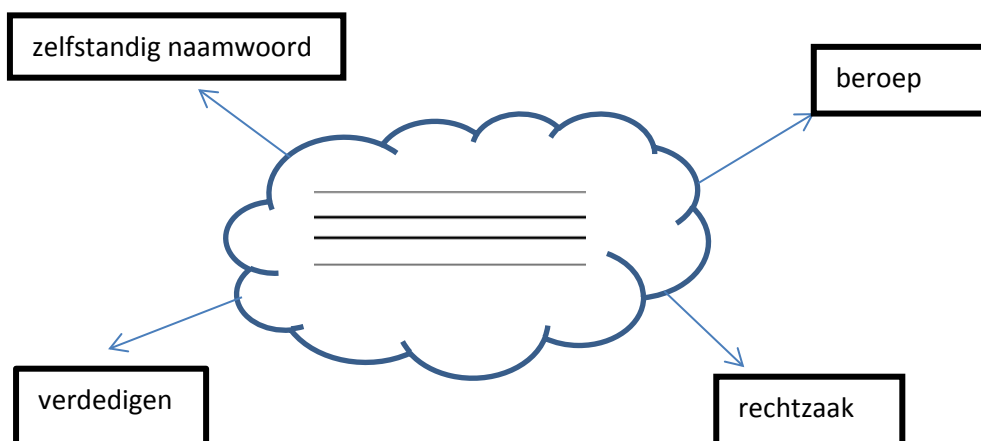
4. Welk woord van de week past **het best** in de wolk?

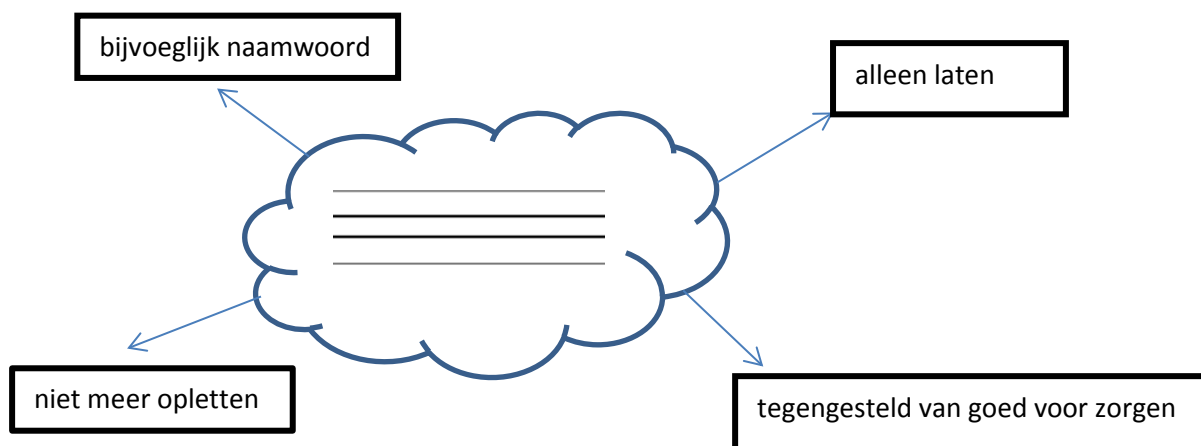
5. Welk woord van de week past **het best** in de wolk?

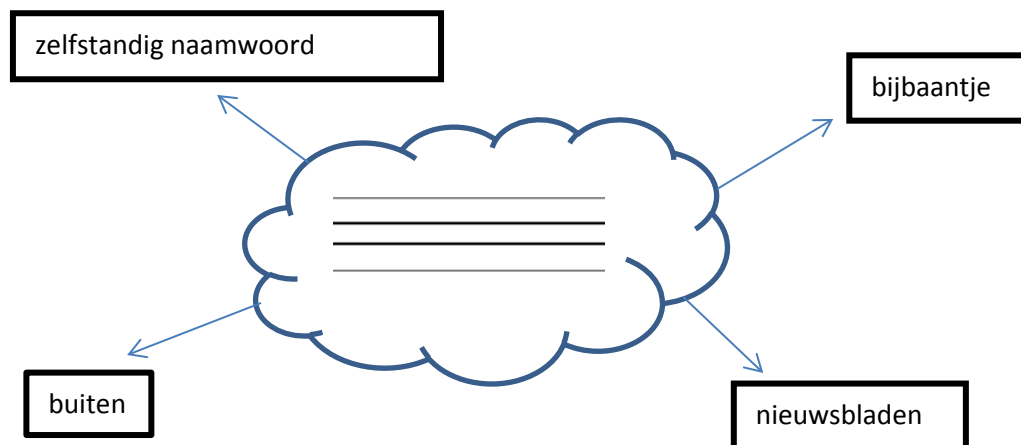
6. Welk woord van de week past **het best** in de wolk?

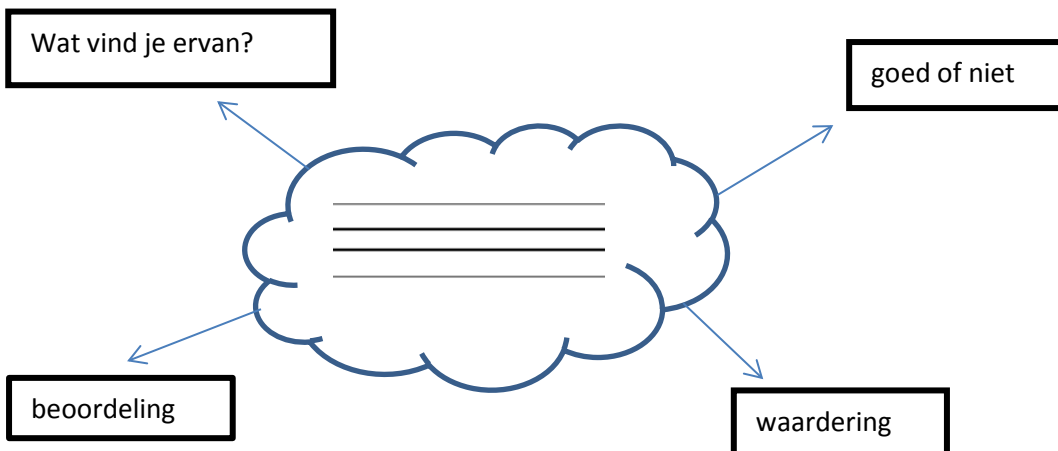
7. Welk woord van de week past **het beste** in de wolk?

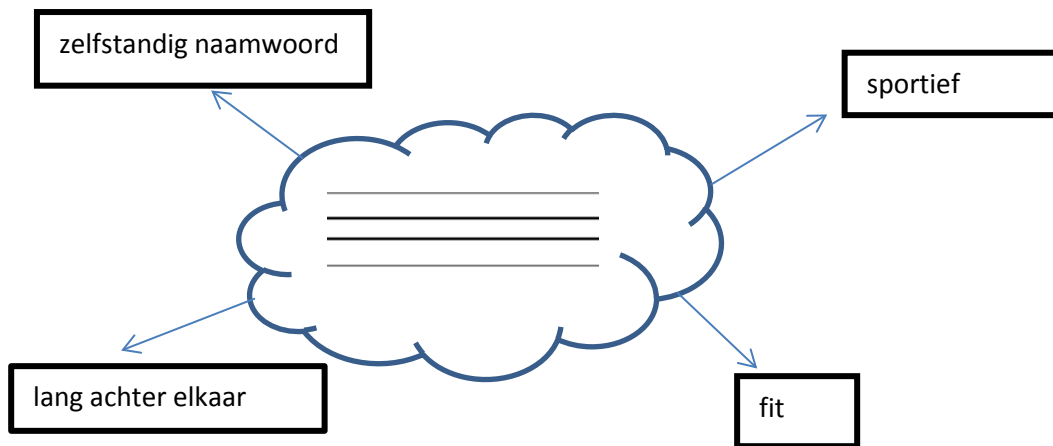
8. Welk woord van de week past **het beste** in de wolk?

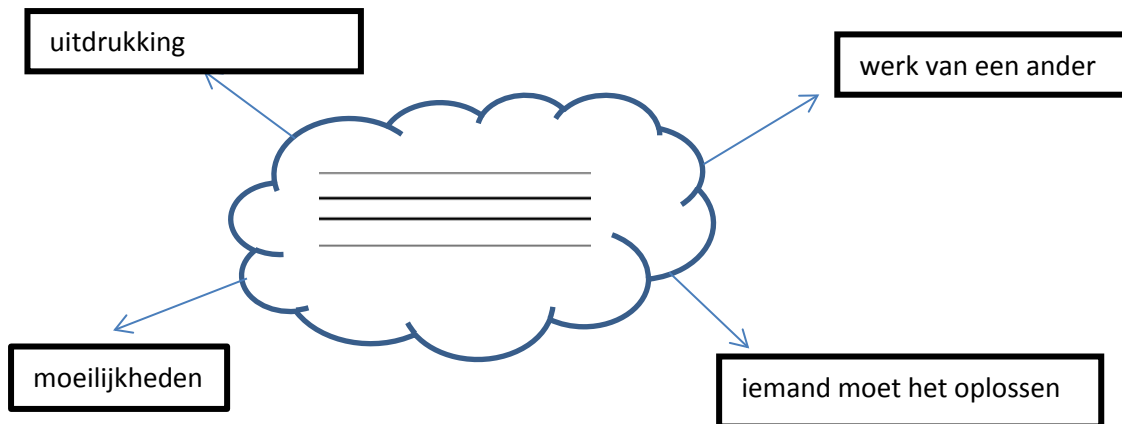
9. Welk woord van de week past **het beste** in de wolk?

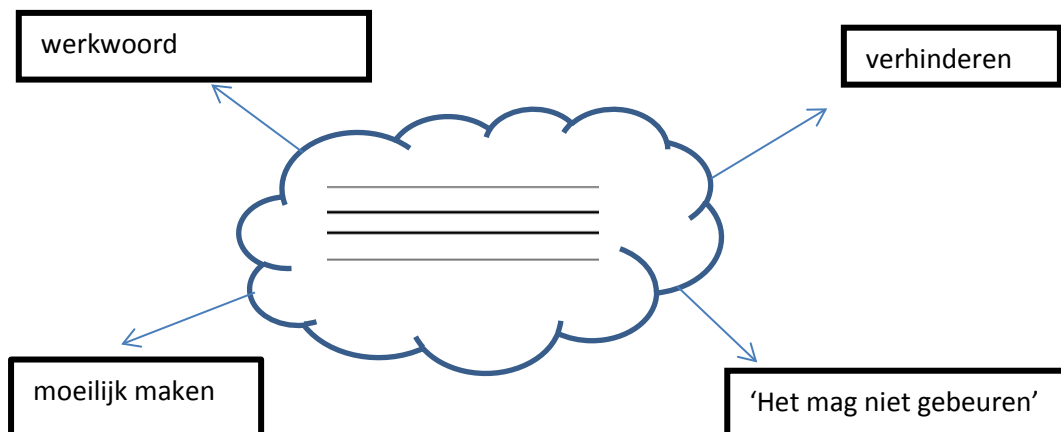
10. Welk woord van de week past **het beste** in de wolk?

11. Welk woord van de week past **het beste** in de wolk?

12. Welk woord van de week past **het beste** in de wolk?

Groep:
Leerkracht:
Periode:

Naam leerling _____

[illegible]

Disclaimer

De inhoud van deze leerkrachthandleiding is het werk van Success for All - Nederland medewerkers van het GION, Rijksuniversiteit Groningen. De inhoud hiervan is vertrouwelijk en mag alleen gebruikt worden door scholen die toestemming hebben vanuit Success for All - Nederland om met het programma te werken.
